

40 ხაფიზი მოთხრობებში

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

თარგმნა:

მარინე პაპუნძე

სარედაქციო კოლეგია:

ზურაბ მიქელაძე

უშანგი ბოლქვაძე

დანიელ ბოლქვაძე

თეოლოგიური რედაქტორი:

ზებურ ხოზრევანიძე

ფილოლოგიური რედაქტორი:

ნინო დუმბაძე

კომპიუტერული უზრუნველყოფა:

უშანგი ბოლქვაძე

ISBN: 978-9941-8-3492-9

თარგმნილია:

Prof. Dr. M. Yaşar Kandemir

«Çocuklara 40 Hadis»

*წიგნი გამოცემულია საქართველოს ახალგაზრდებზე დახმარების
ასოციაციის მიერ, სრულიად საქართველოს მუსლიმთა სამმართველოს
რეკომენდაციით.*

გამომცემლობა ერქამი: 2021 - წელი

1-ი გამოცემა

40 ხაღისი მოთხრობები

პროფ. იაშარ ქანდემირი

ზატუმი 2021

ნორჩ მკითხველს

ყოვლისშემძლე ალლაჰს სურს, რომ მისი მსახურები ბედნიერები იყვნენ. ის თავის მსახურებს მაცნეებს უგზავნის, რათა ასწავლონ ადამიანებს, როგორ მიაღწიონ ბედნიერ ყოფას. მაცნეები არიან ადამიანების მეგზურები და მასწავლებლები. ისინი ხალხს ყოვლისშემძლე ალლაჰს აცნობენ და ამ სამყაროში ცხოვრების წესებს ასწავლიან. ასე იყო ყოველთვის, დაწყებული პირველი შუამავალი ადამიდან, ბოლო შუამავალი მუჰამედით დამთავრებული, მშვიდობა და ალაჰის სალამი იყოს მათზე.

თქვენ იცით, რომ ჩვენი შუამავალის გამონათქვამებს ჰადისებს უწოდებენ?! შუამავალმა, რომელმაც მოგვითხრობა ჩვენ წმინდა ყურანი, რომელიც უზენაესი უფლის ბრძანებას წარმოადგენს, თავის ჰადისებში განმარტა ღვთიური მცნებები. ჰადისებში ჩვენი საყვარელი შუამავალი გვასწავლის, როგორ უნდა მოვიქცეთ, რომ მივალწიოთ ბედნიერებას ამქვეყნიურ და მომავალ ცხოვრებაში.

ჩვენ, რაც შეიძლება მეტი უნდა ვიკითხოთ წმინდა ჰადისები, რათა კარგად გავიგოთ ყოვლისშემძლე ალლაჰის ბრძანებები და უშეცდომოდ შევისწავლოთ ჩვენი მშვენიერი რელიგია. გასული საუკუნეების განმავლობაში, ისლამის დიდებულმა სწავლულებმა, შუამავალის გამონათქვამებიდან მოამზადეს ორმოცი ჰადისის კრებული და ამ გზით მუსლიმებს გაუადვილეს წმინდა ჰადისების შესწავლა.

დავწერე თქვენთვის ჩემი მეორმოცე წიგნი, მსურდა, რომ ის გამხდარიყო ორმოცი ჰადისის ერთგვარი თავი-გული, შედგენილი ჩვენი შუამავალის გამონათქვამების საფუძველზე. ვიცი როგორ გიყვართ მოთხრობები, ამიტომ თითოეულ ჰადისს თან წავუძღვარე მოთხრობა. ინშაალლაჰ, მოგეწონებათ ჩემი წიგნი. თუ წიგნი მოგეწონებათ, ძვირფასო ბავშვებო, გთხოვთ, წაიკითხოთ დუა (ლოცვა) ჩემთვის.

პროფესორი
მ. იაშარ ქანდეშირი
სტამბოლი

ჩიტუნები

ერთმა მონადირემ გაშალა ბადე მდინარის პირას. მიმოფანტული საკვებით მოტყუებული ჩიტების გუნდი, ამ ბადეში მოყვა.

როდესაც მონადირე მიუახლოვდა ბადეს, რათა ჩიტები წაეყვანა, ისინი ბადესთან ერთად ხმაურით აფრინდნენ ცაში.

მონადირე გაოცდა იმით, რომ ჩიტები მის თვალწინ, თითქოს შეთანხმებული იყვნენ, აფრინდნენ და ბადე გადაფარებული მიფრინავდნენ ერთი მიმართულებით, მონადირე გაჰყვა მათ კვალს.

მონადირეს გზაზე კაცი შემოხვდა და ჰკითხა, თუ რატომ იყო ის ასე აღელვებული და საით მირობდა.

მონადირემ, მიუთითა ჩიტებზე და უპასუხა, რომ ჩქარობდა მათ დაჭერას.

კაცს გაეცინა:

– ალლაჰმა განგანათლოს. ნუთუ მართლა ფიქრობ, რომ შეგიძლია დაიჭირო ცაში მფრინავი ჩიტები?

მონადირემ უპასუხა:

– რა თქმა უნდა, ბადეში ერთი ჩიტი რომ მოყოლილიყო, მე მას ვერ დავწვნიდი, მაგრამ ამათ დავწვნიე, აი ნახავ.

როგორც მან
თქვა, ასეც მოხდა.
როგორც კი შებინ-
დდა, თითოეულმა
ფრინველმა, ბადის
თავისი ბუდისკენ
გაქაჩვა სცადა.
ერთნი ექაჩებოდ-
ნენ ბადეს ტყისკენ,
მეორენი - ტბისკენ,
მესამეს სურდა მთე-
ბისკენ გაფრენა,
ხოლო ზოგიერთს -
ბუჩქებისკენ.

ვერცერთმა მათ-
განმა ვერ მიაღწია
თავის მიზანს და ბა-
დესთან ერთად ყვე-

ლანი მიწაზე დაცვივდნენ. აქ მონადირე თავს წაადგა მათ
და დაიჭირა ისინი.

საბრალო ჩიტუნები, მათ, რომ სცოდნოდათ შუამავა-
ლის ეს ჰადისი, დალოცოს ალლაჰმა და მშვიდობა მიანი-
ჭოს მას, გაფრინდებოდნენ ისინი ერთი მიმართულებით
და მონადირე ვერ დაიჭერდა მათ.

*„ნუ დაშორდებით ერთმანეთს, ვინაიდან სამწყსოსგან
მოშორებულ, გზააბნეულ ცხვარს მგელი იტაცებს“*

* * *

ეკალი

დიდი ხნის წინ, ერთ ქვეყანაში, არსებობდა საშინელი სასჯელი. დამნაშავედ ცნობილ ადამიანებს მშვიერ ლომებს უგდებდნენ დასაგლეჯად, ხოლო შეკრებილი ხალხი უყურებდა ამ საშინელ სანახაობას.

იმ დღეს დამნაშავედ ცნეს მონა, რომელიც თავის ბატონს გამოექცა. მონა დააყენეს მაღალი კედლებით გარშემორტყმული მოედნის შუაგულში, რომელსაც არენა ეწოდება. შემდეგ კი არენაზე შეუშვეს მშვიერი ლომი, რომელსაც ათი დღის განმავლობაში არ ჰქონდა ნაჭამი. ლომი გაშმაგებით ეძგერა საბრალო მონას, მაგრამ მოულოდნელად შეჩერდა და დაუნყო მონას ხელების ლოკვა.

მაყურებლები გაოცებისგან გაშეშდნენ.

მონას ჰკითხეს, რა იყო იმის მიზეზი, რომ გარეული მხეცი ასე გულკეთილი იყო მის მიმართ. მან უპასუხა:

„ერთხელ ტყეში შევხვდი ამ ლომს. თათში მას ბასრი ეკალი ჰქონდა გარჭობილი და ძალიან იტანჯებოდა ამჭრილობის გამო. მე თათიდან ამოვუღე ეკალი და იმ დღიდან ჩვენ დავმეგობრდით“.

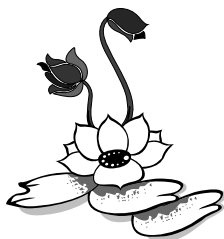
მონის მონათხრობმა ხალხს გული აუჩუყა.

მონა და ლომი გაათავისუფლეს. ყველანი გაოცებითა და აღფრთოვანებით უცქერდნენ ლომს, რომელიც მორჩილი კატის მსგავსად მიჰყვებოდა მონას.

რა შესანიშნავად თქვა ჩვენმა შუამავალმა:

„აღლაჰი გულმონყალეა თანამგრძნობი ადამიანების მიმართ. გქონდეთ თანაგრძნობა დედამიწაზე მცხოვრებთა მიმართ და ის, ვინც ზეცაშია, გულმონყალე იქნება თქვენს მიმართ“.

პალტო

მწყემსი ძია აჰმადის გული, მწუხარებამ მოიცვა. ომიანობის საშინელ წლებში, მან ბევრი რამ დაკარგა. გარდაეცვალა ცოლი, შვილი კი უგზო-უკვლოდ დაეკარგა. თვითონ, ქალაქში სამსახურის დაკარგვის შემდეგ, ერთ სოფელში მწყემსად დაიწყო მუშაობა.

ერთ დღეს, როცა მისი ცხვრები გზის პირას ბალახს წინკნიდნენ, დაინახა ადამიანთა ჯგუფი, რომელსაც ავადმყოფი ბიჭი ქალაქისკენ მიჰყავდათ. უბედური ახალგაზრდა ყმანვილი, აშკარად მწყემსზე უფრო ღარიბი იყო. ის სიცოცხლისგან კანკალებდა თავის თხელ ქურთუკში. ძია აჰმადმა ბიჭს აკანკალებულ მხრებზე თავისი პალტო მოახურა. ის პალტო, რომელიც უკვე წელეებია არ მოუშორებია.

საავადმყოფოს დერეფანში, ტკივილისგან მოკეცილმა და გამოკვლევის მომლოდინე ავადმყოფმა ყმანვილმა განცვიფრებით იგრძნო, ვიღაცის ხელის მის მხარზე შეხება, რასაც მოჰყვა შეძახილი: „მამა!“. თავი ასწია თუ არა, მის წინ მდგომი უცნობი ახალგაზრდა კაცი დაინახა.

უცნობი, რომელიც ამ საავადმყოფოში სანიტრად მუშაობდა, შეცბა, არ ელოდა ახალგაზრდა კაცის დანახვას:

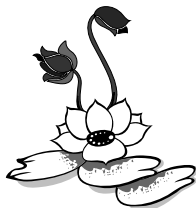
„მაპატიეთ. თქვენ ისეთივე პალტო გაცვიათ, როგორიც მამაჩემს ჰქონდა, რომელიც მე უკვე მრავალი წელია არ მინახავს. მომიტევეთ, მამაჩემი მეგონეთ“ – თქვა მან.

ავადმყოფმა ყმანვილმა გამოკითხა სანიტარს ყველაფერი მამამისის შესახებ. მალევე გაირკვა, რომ მისი მამა სწორედ რომ ძია აჰმადი იყო. ყმანვილმა სანიტარს უთხრა, რომ მას არ შეუშლია და პალტო

ნამდვილად მამამისს ეკუთვნოდა. გამოკვლევის შემდეგ, ისინი ერთად დაბრუნდნენ სოფელში.

„ადამიანი ერთი კეთილი საქმისთვის ათმაგად დაჯილდოვდება“.

რა ზუსტად არის ნათქვამი ჩვენი შუამავალის წმინდა ჰადისში, არა?

სარკე

ერთხელ, ერთმა ვეზირმა, დიდგვაროვან ადამიანებთან ერთად სავაჭრო რიგებში სიარულისას, მონათა ბაზარშიც შეიარა. აქ იყიდებოდნენ უბედური, თავისუფლებადაკარგული ადამიანები.

მონების დასათვალიერებლად მისული ვეზირი მიუახლოვდა მათ. ერთ-ერთმა მათგანმა, მოხუცმა კაცმა, მიმართა ვეზირს სიტყვებით:

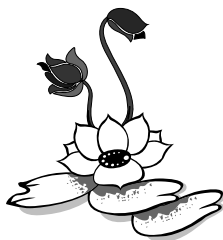
„ჩვენო ბატონო, თქვენს ჩაღმაზე ლაქა გაქვთ“.

ვეზირმა ჩაღმა მოიხსნა და დაათვალიერა. მოხუცი მართალი იყო. გამოდის, რომ მთელი ამ ხნის განმავლობაში ის ამ ფორმით დადიოდა და ირგვლივ ყველა ხედავდა ამას. ის ძალიან განაწყენდა. სევდიანად გახედა მის თანმხლებ პირებს და წარმოსთქვა:

„თქვენ თვალეები დახუჭული გაქვთ და არც გაინტერესებთ, თუ რა ფორმაში დავდივარ. ხედავდით ლაქას ჩემს ჩაღმაზე და ჩუმად იყავით. მე ვერც კი წარმომედგინა, რომ ეს საბრალო მონა გახდებოდა ჩემი ნამდვილი მეგობარი. არასდროს არ დავეთანხმები იმას, რომ ჩემი მეგობარი მონად გაიყიდოს. დაუყოვნებლივ გამოისყიდეთ და გაათავისუფლეთ იგი“.

ხალხს ეს შემთხვევა რომ არ დაევიწყებიათ, ვეზირმა შეუკვეთა და გაუგზავნა მათ დაფა ჩვენი შუამავლის ამ ჰადისით:

„მართლმორწმუნე - მართლმორწმუნის სარკეა“.

გადდარი

ზაფხულის ერთ დღეს, მდინარის პირას ბავშვები თამაშობდნენ. მათთან ერთად იყო ბიჭი სახელად გაფფარი. ის ცხოველებს ანამებდა, რის გამოც, მას ბავშვებმა მეტსახელად გადდარი (სასტიკი) შეარქვეს. გაფფარს უნდოდა ახალი, კიდევ უფრო ექსტრემალური თამაშები ეთამაშა, მაგრამ მას არ მოსწონდა არცერთი შემოთავაზებული თამაში.

მან რამდენიმე მეგობარი გვერდით გაიყვანა და მათთან საუბრის შემდეგ ყველას განუცხადა, რომ მან ერთი საინტერესო თამაში მოიფიქრა.

ბავშვები ცნობისმოყვარეობამ აიტაცა.

გაფფარი, მეგობრებთან ერთად, შეუმჩნევლად მიეპარა ქალაქში ახლახან გადმოსულ ბიჭს, სახელად ალის, რომელმაც ცურვა არ იცოდა. მათ ალი დაიჭირეს ხელებითა და ფეხებით, გააქან-გამოაქანეს და მდინარეში გადააგდეს.

შეშინებული ალი წყალში ფართხალებდა, ამოდ ცდილობდა ნაპირზე გამოსვლას. ის ხან მიიმალებოდა წყლის ზედაპირიდან, ხან წყალზე გამოჩნდებოდა, ხელ-ფეხს იქნევდა გამალებით და დახმარებას ითხოვდა, მაგრამ ეს ყველაფერი მხოლოდ გაფფარისა და მისი მეგობრების ხმამალალ სიცილს იწვევდა.

ამ დროს ერთ-ერთმა ბიჭმა, ისმაილმა ტანსაცმლის სწრაფად გახდა დაიწყო. ის მამაცი ბიჭი იყო, ამიტომ მხოლოდ მას შეეძლო გაფუარისთვის წინააღმდეგობა გაენია. ისმაილი აღაშფოთა ალის მიმართ ჩადენილმა სისაძაგლემ. ორ წუთზე მეტი არ იყო გასული, რომ მან მდინარეში ჩაყვინთა და ალი ნაპირზე გამოიყვანა.

დანარჩენმა ბიჭებმა მიულოცეს და შეაქეს ისმაილი. ამ შემთხვევის მონმე გახდა შემთხვევითი გამვლელი, კარგად ჩაცმული, სასიამოვნო სახის ადამიანი. მან ისმაილს თავზე ხელი გადაუსვა და უთხრა:

„შვილო ჩემო, შენ შეასრულე ჩვენი შუამავალის ბრძანება. დაე, ალლაჰი კმაყოფილი იყოს შენით. ჩვენმა შუამავალმა ერთ-ერთ ჰადისში თქვა:

„მართლმორწმუნე – მართლმორწმუნის ძმაა. ის მას ბოროტებას არ გაუკეთებს, ისევე, როგორც არ დატოვებს ბოროტმოქმედი ადამიანების ხელში“.

* * *

მორვენება

ერთი ვაჭარი გვიან ღამით ბრუნდებოდა სახლში. გზად მას შემოხვდა შავკანიანი მოხუცი, რომელიც ღამის გატარებას ღობის ქვეშ აპირებდა. საბრალო კაცი არავინ არ შეიფარა იმის შიშით, რომ მას თავისი გარეგნობით შეიძლება ბავშვები შეეშინებია. ვაჭარმა იგი სახლში შეიპატიჟა, გაუმასპინძლდა ცხელი ვახშმით, მისცა სუფთა თეთრეული და ცალკე ოთახში დაანვინა.

შუალამისას ფანჯარასთან მძინარე მოხუცს გამოელ-
ვიდა, გაუგებარმა ხმაურმა გააღვიდა იგი. მთვარის მკრ-
თალ შუქზე მან გაარჩია ორი მძარცველი, რომლებიც
ფანჯრიდან სახლში შეპარვისთვის ემზადებოდნენ. ისინი
ვაჭრის მოკვლას და მისი ფულის მოპარვას აპირებდნენ.

შავკანიანი მოხუცი წამოდგა სანოლიდან, გადაიფარა
თავზე ზეწარი, ხელები ჰაერში აასავსავა და დაიყვირა:

– ჰეი! რას აკეთებთ?

მძარცველებმა, როგორც კი დაინახეს უცაბედად გა-
მოჩენილი, თეთრებში შემოსილი არსება, შეშინდნენ და
გამკივანი ხმით აღმოხდათ:

– დეეეედაააა!... აქ მოჩვენებაა!.. – გადმოცვივდნენ
ფანჯრიდან. ერთმა ფეხი მოიტეხა, მეორემ თავი გაი-
ტეხა. ამ ხმაურზე მოვარდნენ მეზობლები და დაიჭირეს
მძარცველები.

ჩინებულად თქვა ჩვენმა შუამავალმა:

*„მანამ, სანამ ადამიანი ეხმარება მოყვასს, ალლაჰი ეხ-
მარება მას“.*

მეზობელი სამოთხეში

ერთხელ ერთი ხელმწიფე, რომელსაც სურდა გაეგო, თუ რას ფიქრობდა ხალხი მისი მმართველობის შესახებ, გამოვიდა ქალაქში სასაქონოდ. მან შეიცვალა გარეგნობა, რათა ვერავის ეცნო იგი და თან გაიყოლა ერთ-ერთი მსახური.

ზამთრის ცივი დღე იყო.

მეჩეთის გვერდით ჩავლისას მან დაინახა კუთხეში მსხდომი ორი მათხოვარი, რომლებიც ყინვისაგან კანკალებდნენ. მათ წასასვლელი არსად ჰქონდათ.

მათი საუბრით დაინტერესებული ხელმწიფე, უფრო ახლოს მივიდა მათთან.

ერთ-ერთი მათგანი ხუმრობდა, სიცივეს უჩიოდა:

– ხვალ, სამოთხეში, რომ მოვხვდები, არ შევუშვებ იქ ჩვენს ხელმწიფეს! თუ დავინახავ მას სამოთხის კედლებთან მოახლოებულს, გავიხდი ქალამანს და თავში ვესვრი.

– რატომ არ გინდა მისი სამოთხეში შეშვება? - დაინტერესდა მეორე.

– რა თქმა უნდა, არ შევუშვებ. ჩვენ აქ სიცივისგან მოკუნტულები ვართ, ის კი ნებივრობს თავის სასახლეში. ჩვენი არსებობის შესახებაც კი არ იცის. მერე კიდევ ადგება და სამოთხეში ჩემი მეზობელი აღმოჩნდება. იცი რა,

მეგობარო, არ მინდა მე ასეთი მეზობლის ყოლა, – თქვა მან და ორივეს გაეცინა.

– დაიმახსოვრე ეს მეჩეთი და ეს ორი - უბრძანა ხელმწიფემ თავის მსახურს.

სასახლეში დაბრუნებულმა, თავისი ხალხი გაგზავნა მეჩეთში იმ ორი მათხოვრის მოსაყვანად.

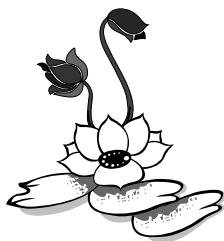
სანამ ეს ორი უბედური შეშინებულები მკითხაობდნენ რა ბედი ეწეოდათ, ისინი კეთილმოწყობილ ოთახში შეიყვანეს.

– თქვენ აქ იცხოვრებთ, აქ შეჭამთ და შესვამთ, ჩვენი ხელმწიფისთვის ილოცებთ და არ იქნებით წინააღმდეგი, რომ ის თქვენი მეზობელი იყოს სამოთხეში.

როგორი თანამგრძნობი ადამიანი იყო ხელმწიფე, არა?

ჩვენი შუამავალი ასე მოიხსენიებდა იმათ, ვინც უქონელთ ეხმარება:

„ვინც ამ სამყაროში იხსნა მართლმორწმუნე ტანჯვისგან, მას ალლაჰი გაათავისუფლებს ტანჯვისგან სხვა სამყაროში“.

კბილის ელექსირი

კარგად ჩაცმული მოგზაური, მაზრის ქალაქის რესტორანში შევიდა.

– მომიტანეთ კარგად მომზადებული საქონლის ხორცი და სალათი, – უთხრა მან მიმტანს.

ხორცის პირველი ნაჭრის პირთან მიტანისთანავე, კაცმა წამოიყვინრა:

– ოჰ! ისევ კბილი ამტკივდა.

ამ დროს მას მიუახლოვდა უცნობი, რომელსაც ხელში დიდი ჩანთა ეჭირა. მან ჩანთიდან ამოიღო პატარა ბოთლი, ბოთლში არსებული სითხით დაასველა ბამბის ნაჭერი, მიანოდა მას სიტყვებით:

– დაიდეთ ეს მტკივან კბილზე, გეთაყვა.

კაცმა ისე გააკეთა, როგორც უთხრეს და მალე სიხარულით წამოიძახა:

– საოცარია, აბსოლუტურად არანაირ ტკივილს აღარ ვგრძნობ.

ყველა იქ მყოფმა ამ დიდჩანთიანი უცნობის ირგვლივ მოიყარა თავი, რომ მისგან ეს საოცარი ელექსირი ეყიდა. სულ მალე ჩანთიდან ყველა ბოთლი გაყიდული იყო.

ერთი საათის შემდეგ, კაცი მტკივანი კბილით და წამლის გამყიდველი შეხვდნენ ერთმანეთს სადგურზე.

მატარებლის მოლოდინში ისინი განიხილავდნენ ამ ქალაქში წარმატებულად დატრიალებულ საქმეს და ულოცავდნენ ერთმანეთს.

სწორედ ამ მომენტში ისინი ორმა პოლიციელმა დააკა-
ვა.

საქმე იმაში იყო, რომ ერთ-ერთმა იმათგანმა, რომელ-
მაც ყალბი წამალი იყიდა და მისი დახმარებით ტკივი-
ლისგან ვერ გათავისუფლდა, პირდაპირ პოლიციის გან-
ყოფილებაში მივიდა.

პოლიციის კომისარმა თაღლითები თავისთან დაიბა-
რა და ჰკითხა:

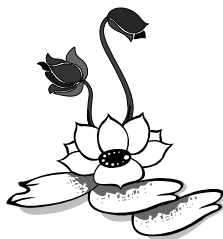
– რომელია თქვენი რელიგია?

– დიდება ალლაჰს, ჩვენ მუსლიმები ვართ, უპასუხეს
მათ და ვერ ბედავდნენ თავების მაღლა აწევას.

ამან კომისარი კიდევ უფრო გააბრაზა, ჩასვა ისინი სა-
პყრობილეში და დაუნიშნა სასჯელი, ამასთან თქვა:

– ნუთუ არ გსმენიათ ჩვენი შუამავლის სიტყვები:

„ჩვენი მომტყუებელი – ჩვენიანი არ არის“.

საფულე

ერთხელ ერთმა ავმა ვაჭარმა, ბაზარში სიარულისას დაკარგა საფულე, რომელშიც რვაასი ოქროს მონეტა ჰქონდა. ის, ხან ერთ მხარეს ეცა, ხან მეორეს, მოიარა სხვადასხვა კუთხე, მაგრამ ვერა და ვერ შეხვდა ვინმეს, ვისაც მისი საფულე ნანახი ექნებოდა. მაცნეს დახმარებით მან გამოაცხადა, რომ ვინც ფულს მიუტანდა, მას ჯილდოდ ას ოქროს მონეტას მისცემდა.

დაკარგული საფულე იპოვა მეწაღემ, სახელად ვალიმ, რომელიც ძალიან გულმართალი ადამიანი იყო. მან გადაწყვიტა ნაპოვნი საფულის შენახვა, სანამ მისი მფლობელი არ გამოჩნდებოდა, ხოლო მაცნის ხმის გაგონებისას, ის პირდაპირ ვაჭრისკენ გაემართა და დაუბრუნა მას საფულე.

ვაჭარი ხარბი და მატყუარა ადამიანი აღმოჩნდა, რომელიც სიკეთეს არ აფასებდა. მას ძალიან გაუხარდა, რომ ფული იპოვა, მაგრამ გარეგნულად არ ამჟღავნებდა ამ სიხარულს. მან მაშინვე გადაითვალა ფული და თქვა:

– ოოოჰ, მეგობარო! შენ უკვე აგიღია შენი კუთვნილი ფული – ცილი დასწამა საბრალო მეწაღეს.

ამ დროს, მეწაღე ვალიმ, ვაჭარს საყელოზე სტაცა ხელი და უთხრა:

– შემომხედე ბატონო! მე ღარიბი კაცი ვარ, მაგრამ არც ქურდი ვარ და არც თაღლითი. შენ შეგიძლია არ მომცე დაპირებული ჯილდო, მაგრამ ფულის მოპარვას ვერ დამაბრალე.

თავხედი ვაჭარი აგრძელებდა ვალის დადანაშაულებას და შემდეგაც სასამართლოს მიმართეს.

ორივე მხრის მოსმენის შემდეგ, პატივცემულმა მოსამართლემ დაასკვნა, რომ ვაჭარი ტყუილს ამბობდა და

კარგ სასჯელს იმსახურებდა. თუმცა, მან დაფარა თავისი გადაწყვეტილება და გამოაცხადა:

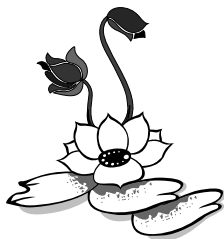
„ვაჭარი ამტკიცებს, რომ საფულიდან აღებულია ასი ოქროს მონეტა, ხოლო მეწაღეს არანაირი ფული არ აუღია. მე ორივესი მჯერა. ორივე მათგანი სიმართლეს ამბობს. გამოდის, რომ მეწაღის მიერ ნაპოვნი საფულე ვი-

ლაც სხვას ეკუთვნის და შენახულ იქნება აქ, სანამ მისი მფლობელი არ გამოჩნდება“.

ხარბი ვაჭარი ნანობდა თავის საქციელს, მაგრამ უკვე გვიანი იყო.

ამ უმადური ვაჭრის ისტორია გვახსენებს ჩვენი ღირსეული შუამავლის ასეთ ჰადისს:

„ვინც მაღლიერებას არ გამოხატავს ადამიანების მიმართ, არც ალლაჰს აღუვლენს ქებას“.

სანამლავი

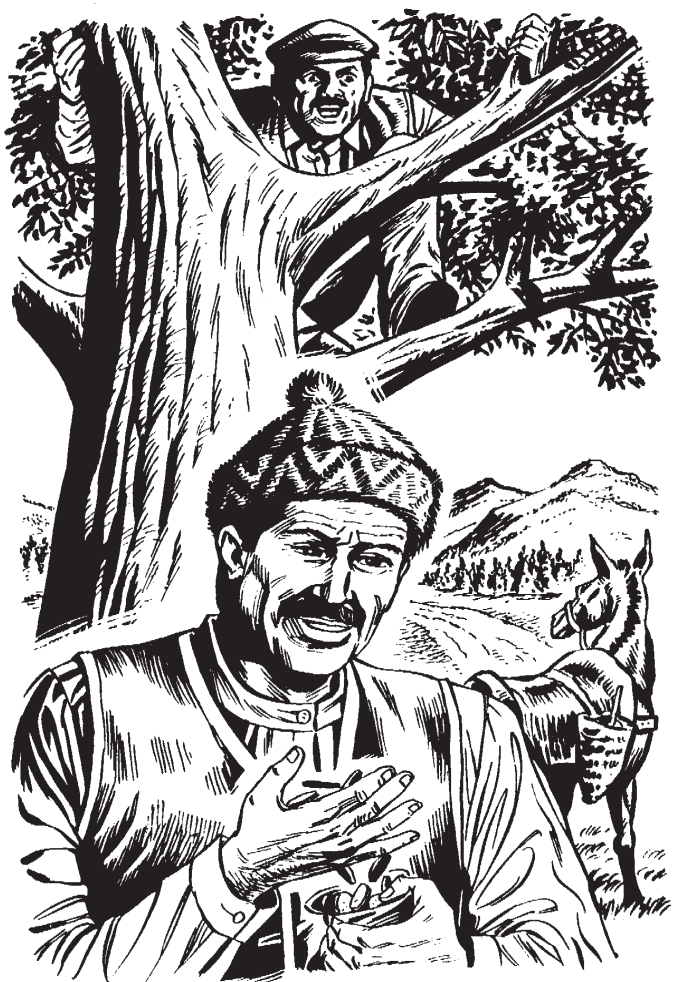
ძია ჰუსეინი ქალაქიდან სოფელში ბრუნდებოდა. ის კარგ ხასიათზე იყო, რადგან ბაზარში გაყიდა მთელი საქონელი, რომელიც თან ჰქონდა ჩატანილი.

„სანამ ვირი ბალახობს, მოდი, ცოტას წავუძინებ ამ ხის ძირას“, – გაიფიქრა მან, გადანყვიტა წყაროსთან დაესვენა. ჩაძინებისას გაახსენდა ფული და გაიფიქრა ის უსაფრთხო, საიმედო ადგილას შეენახა. ქისა აიღო, შეამოწმა, დარწმუნდა რომ ფული ადგილზე იყო, უბეში ჩაიღო და ჩაეძინა.

საუბედუროდ, ამ დროს ხეზე ყაჩაღი იმალებოდა, რომელმაც ყველაფერი დაინახა. სხვების უბედურების ხარჯზე მცხოვრებს, თვალები სიხარულით გაუბრწყინდა. ბოროტმოქმედი ჩუმად ჩამოცურდა ხიდან. ჯიბიდან ამოიღო ლერწამი და ყუთი, რომელშიც სანამლავი ჰქონდა. შემდეგ ლერწამი გაავსო სანამლავით და ფრთხილად მიუახლოვდა მძინარეს, რათა სანამლავით მოეკლა იგი და მიეთვისებია მისი ფული.

როცა წელში მოხრილი ყაჩაღი ცდილობდა, ლერწამიდან გადმომდინარე სანამლავით მოენამლა მძინარე, ამ დროს ძია ჰუსეინმა უეცრად დააცემინა, მთელი შხამი ბოროტმოქმედს პირში მოხვდა და მყისიერად მოკლა იგი.

რა ჩინებულად თქვა ჩვენმა შუამავალმა:

„ვინც სხვებს ზიანს აყენებს, მას ალლაჰი აყენებს
ზიანს“.

* * *

ქამარი

ნიჰათი ძალიან აუტანელი ბიჭი იყო. თავისი უხეში საქციელითა და დაუსრულებელი ჩხუბით ის თავს აბეზრებდა თავის ძმებს. მისი ასეთი საქციელი ძალიან ანაწყენებდა დედას.

„შვილო, ნურავის ნუ აწყენინებ, ნუ იტყვი ცუდ სიტყვებს“, – ასწავლიდა იგი. თუმცა ნიჰათი ყოველ ჯერზე დედას თავის სიმართლეში არწმუნებდა, ამბობდა, რომ ის არ იყო დამნაშავე, რომ დამნაშავეები ძმები არიან, რომლებიც მას აიძულებენ ასე მოიქცეს.

ერთ დღეს დედამ თქვა:

„თუ დღეს საღამომდე არავის არ წაეჩხუბები, გიყიდი, აი, იმ ქამარს, ვიტრინაში რომ დევს“.

ამ საუბრის გაგონების შემდეგ, მისი ძმები ყველაფერს აკეთებდნენ ნიჰათის გასაბრაზებლად, მაგრამ მათ ამის გაკეთება ვერ შეძლეს, რადგან ნიჰათმა გადანყვიტა თავი ხელში აეყვანა.

საღამოს დედამ მას უთხრა:

„ქამრის მისაღებად, შენ შეძელი თავის შეკავება, მაგრამ შენ ყოველთვის თავის შეკავება უნდა ისწავლო, რადგან ასე უნდა ალლაჰს“.

ეჰ, ვინმეს რომ შეძლებოდა ნიჰათისთვის ეთქვა ჩვენი
მშვენიერი შუამავლის ჰადისი:

*„გპირდებით, ვინც არ ჩხუბობს მაშინაც კი, როცა მარ-
თალია, მას სამოთხის ბაღებში სასახლეს ვუბოძებ“.*

სიბრაზე

ჰალიდი ძლიერი, შეუდრეკელი ბიჭი იყო. მას თავისუფლად შეეძლო გაშლილ მკლავზე, მკლავის მოუხრელად აენია სკამი.

სკოლაში მას ჩხუბში ბადალი არ ჰყავდა. ყველაზე მეტად ის ნურედდინთან ჩხუბობდა.

ერთხელ მათ სკოლის ეზოში ბრძოლა გამართეს. დამარცხებულმა ნურედდინმა, კლასში დაბრუნების შემდეგ, შურისძიების მიზნით, ჰალიდის რვეული გააფუჭა.

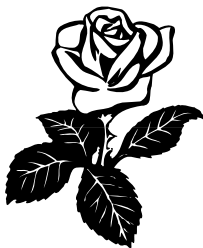
ამან ჰალიდი ძალიან გააბრაზა. ის ეცა ამხანაგს და სახეში მუშტი მოუქნია.

ნურედდინის ცხვირიდან სისხლმა შადრევანივით იფეთქა, დაუსვარა ტანსაცმელი და სისხლით დაისვარა კლასის იატაკიც.

კლასში ყველა გაოცებული და აღშფოთებული იყო მომხდარის გამო.

მასწავლებელმა, ჰალიდს მისი საქციელის გამო უსაყვედურა და გაახსენა ჩვენი შუამავლის ასეთი სიტყვები:

„ძლიერი ადამიანი ის კი არ არის, ვინც მეტოქე დაამარცხა, არამედ ის, ვინც გაბრაზებულმა შეძლო თავისი სიბრაზის შეკავება“.

შეჯიბრება

ჰასანი ძალიან კეთილი ბიჭი იყო. საუბედუროდ, ავტოკატასტროფის შედეგად მან მხედველობა დაკარგა. მიუხედავად ამისა, მას არ დაუკარგავს თვითკონტროლი და დაამტკიცა, რომ მას შეუძლია ცხოვრება გარშემოყოფთა დახმარების გარეშე. მას ხშირად მარტო უხდებოდა თავისი სოფლიდან ქალაქში წასვლა.

ერთხელ, იმავე სოფელში მცხოვრებმა, ერთმა ძალიან თავდაჯერებულმა ბიჭმა, სახელად მურთაზმა, რომელმაც მოისურვა ბოროტად გახუმრებოდა ჰასანს, შესთავაზა მას:

– ჰასან, მოდი, შეჯიბრი მოვანყოთ, ჩვენგან ვინ უფრო პირველი ჩავა ქალაქში?

ჰასანმა სერიოზულად მიიღო მისი შეთავაზება და უთხრა:

– თანახმა ვარ. თუ მე ჩავალ პირველი, მომცემ შენს ქურთუკს?

ასეთ პირობაზე მურთაზს ხმამაღლა გაეცინა და უპასუხა:

– პირველი თუ ჩახვალ - შენი იყოს.

მაშინ ჰასანმა უთხრა:

– კიდევ ერთი პირობა მაქვს: მე თვითონ დავთქვამ შე-
ჯიბრის დროს.

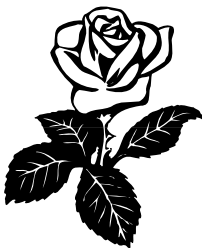
მურთაზი, რომელიც ჰასანის გამარჯვების ალბათო-
ბასაც კი არ უშვებდა, განაგრძობდა სიცილს:

– შეგიძლია წამოაყენო ნებისმიერი პირობა, რომელიც
გაგიხარდება.

ერთ ბნელ ღამეს ისინი წავიდნენ ქალაქში, ტყისპი-
რა ბილიკით. ჰასანი, რომელმაც არ იცოდა განსხვავება
სიბნელესა და სინათლეს შორის, წინ წავიდა. ხოლო მურ-
თაზს გზა აერია უსიერ ტყეში და ვარდებოდა ხევში, ხის
ტოტეებით ეკანრებოდა სახე და ასე გაჭირვებით მიაღწია
ქალაქს, ჰასანის ჩასვლიდან ნახევარი საათის შემდეგ.

საწყალი მურთაზი! მას რომ სცოდნოდა ჩვენი შუამა-
ვლის ეს ჰადისი, ალბათ ასე არ მოიქცეოდა.

*„ნურავინ ნუ გამოავლენს თავის უპირატესობას სხ-
ვაზე“.*

ოქრო

აილინი ქედმაღალი გოგონა იყო. მამის გარეშე დარჩენილი, მთლიანად ჩაიკეტა საკუთარ თავში.

ის ყოველთვის მარტო თამაშობდა თავისი აგარაკის ეზოში. გოგონა ბადრიია მეზობლად ცხოვრობდა, მაგრამ ის ღარიბი ოჯახიდან იყო, ამიტომ აილინს არ სურდა მასთან მეგობრობა.

ერთ დღეს ბადრიიამ, აილინის სახლთან მიიღბინა და დაუძახა მას:

– მამაჩემი მძიმედ არის ავად. მას დიდი ხნის სიცოცხლე არ დარჩენია. მას სასწრაფოდ სურს თქვენი ნახვა. რაღაც ძალიან მნიშვნელოვანის თქმა უნდა თქვენთვის.

აილინი შეიჭმუხნა:

– ასეთი მნიშვნელოვანი რა შეიძლება მითხრას მაგ ღარიბმა კაცმა? თქვენს სახლში უსიამოვნო სუნის გამო ალბათ შემოსვლაც კი შეუძლებელია.

რამდენიმე წუთის შემდეგ ბადრიია ტირილით დაბრუნდა:

– მამაჩემს ნამდვილად რაღაც ძალიან მნიშვნელოვანის თქმა სურს თქვენთვის. მამათქვენს სიკვდილამდე, თავისი ოქრო ერთ ადგილას დაუმარხავს. ამ ადგილის შესახებ მხოლოდ მამაჩემმა იცის. რაც თქვენთვის, თქვენი გაზრდის შემდეგ უნდა ეთქვა. ახლა კი, სიკვდილის წინ მას სურს გაგიმხილოს ოქროს ადგილი. იჩქარეთ.

ამ სიტყვების გაგონებისთანავე აილინი გაიქცა, ბადრიას ოჯახის ღარიბი სახლისკენ, მაგრამ უკვე გვიანი იყო. საბრალო კაცს უკვე სული დაელია.

აილინი ძალიან გაბრაზდა საკუთარ თავზე. ახლა ის ნანობდა თავის საქციელს.

თქვენ ალბათ ფიქრობთ, რომ ამ ქედმაღალმა გოგონამ მხოლოდ ოქრო დაკარგა? არა. თუ ის არ გამოასწორებს თავის აუტანელ ხასიათს, შეიძლება დაკარგოს სამოთხეც ისევე, როგორც ოქრო დაკარგა.

მოისმინეთ რა თქვა ასეთი ადამიანების შესახებ ჩვენმა შუამავლმა:

„ის, ვისაც გულში იოტისოდენა ამპარტავნება აქვს, სამოთხეში ვერ შევა“.

ქურდი

ძია ნური მშვიდი, უწყინარი გლეხი იყო. სხვის საქმეში არ ერეოდა და თუ საჭირო არ იყო არც კი საუბრობდა, რის გამოც ზოგიერთ თანასოფელს ის ჩერჩეტი ეგონა.

ერთ-ერთმა მათგანმა, ძია ნურის ვირი მოპარა. ძია ნური კი ბაზარში წავიდა ახალი ვირის საყიდლად.

ბაზარში სიარულისას ძია ნურიმ, უცებ თავისი ვირი დაინახა.

– ეს ვირი ჩემია. გასულ კვირას მომპარეს! - წამოიძახა მან.

ქურდი ყველაფერთან ერთად თავხედიც აღმოჩნდა:

– რაღაც გეშლება ძია კაცო, - თქვა მან. - მე გამოვზარდე ეს ვირი, ჯერ კიდევ ჩოჩორი იყო რომ ვიყიდე.

ამ დროს ძია ნურის ბრწყინვალე იდეა მოუვიდა. მან ვირს თვალები თავისი ხელისგულებით დაუფარა და ქურდს ჰკითხა:

– თუ ვირი შენია, მითხარი აბა, რომელი თვალით ვერ ხედავს?

მოულოდნელობისგან შეცბუნებულმა ქურდმა უპასუხა:

– მარჯვენა თვალით.

ძია ნურიმ ვირს ხელისგული მარჯვენა თვალიდან მოაშორა და თქვა:

– როგორც ხედავ მარჯვენა თვალი ჯანმრთელი აქვს.
ქურდმა მაშინვე უკან წაიღო თავისი სიტყვები და
უთხრა:

– რატომღაც დავიბენი. ვირი მარცხენა თვალით არის
ბრმა.

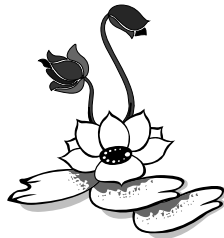
– ისევ ვერ გამოიცანი, - თქვა ძია ნურიმ და მეორე
თვალსაც ჩამოაშორა ხელისგული.

ირგვლივ შეკრებილი ხალხი დარწმუნდა, რომ ვირი
ბრმა არ იყო და ორივე თვალი ჯანმრთელი ჰქონდა, მათ
მაშინვე დაიჭირეს მატყურა და პოლიციას გადასცეს.

ძია ნური შემოჯდა თავის ვირზე და დაბრუნდა სო-
ფელში. მაშინ ყველა მიხვდა, როგორი ჭვიანი ადამიანი
იყო იგი.

ჩვენმა შუამავლმა შეაჩვენა ყველა ქურდი შემდეგი სი-
ტყვებით:

*„დაე, არ გამოავლინოს ალლაჰმა თავისი წყალობა
ქურდების მიმართ“!*

პურის ნაჭერი

ბესიმი კარგი ბიჭუნა იყო. მას მდიდარი ოჯახი ჰყავდა, ამიტომ მას უარს არაფერზე არ ეუბნებოდნენ, მაგრამ, სამწუხაროდ, მან არაფერი იცოდა უქონელი და ღარიბი ხალხის ცხოვრების შესახებ.

ერთხელ, ფეხბურთის მოედნისკენ მიმავალ ბესიმს ძალლი დაედევნა. ის მას ვიწრო ქუჩაზე წამოენია. ამ

დროს ბესიმმა ქვას ფეხი წამოჰკრა და მიწაზე გაიშლართა.

როცა გონს მოეგო და თვალები გაახილა მან თავისი თანატოლი ბიჭუნა და ქალი დაინახა, რომელიც სახეზე ჭრილობებს უმუშავებდა.

მას შემდეგ, რაც მეჰმეთმა და დედამისმა ბესიმს ძაღლი მოაშორეს, ის სახლში მიიყვანეს და მისი გონს მოყვანა დაიწყეს.

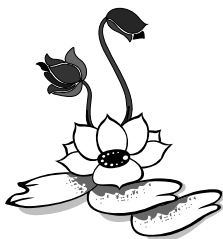
ბესიმმა მათ მადლობა გადაუხადა. ის გაოცებული უყურებდა როგორ ღარიბულად ცხოვრობდნენ ისინი და რა უბრალო სახლი ჰქონდათ.

აქ, სახლში, ვახშმოზისას, მან იგრძნო, რომ არ შეეძლო ჭამა, ლუკმა პური არ გადასდიოდა ყელში.

მეორე დღეს, აიღო ფუთები, რომელშიც დედამისის მიერ მომზადებული საკვები ჰქონდა გახვეული და გაეშურა მეჰმეთის სახლისაკენ. მათ ერთად ისადილეს. ამის შემდეგ მათ შორის ნამდვილი მეგობრობა დაიწყო.

გულკეთილი ბესიმი ჩვენი შუამავლის ჰადისის თანახმად მოიქცა:

„სანამ მეზობელი მშვიერია, დანაყრებული მართლმორწმუნე ვერ იქნება“.

ფული

ეს მოხდა რამადანის თვის ერთ-ერთ დღეს.

იფთარის წინ, ეთჰემი წავიდა საცხოვრებელ ახალგამომცხვარი პურის საყიდლად. საცხოვრებელ წინ საკმაოდ გრძელი რიგი იდგა. იფთარის დროის მოახლოებასთან ერთად, რიგში მყოფებს მოუთმენლობა დაემჩნათ.

გამყიდველი ჩქარობდა. ადვილი არ იყო - ერთდროულად პურის მიწოდება და ფულის თვლა.

ეთჰემის რიგი სწორედ იმ წამს დადგა, როცა ქვემეხის გასროლამ, დღის მარხვის დასრულება აუწყა. საკმაოდ დაღლილმა გამყიდველმა, ეთჰემს შეცდომით უფრო მეტი ხურდა ჩაუთვალა, ვიდრე ერგებოდა.

ეთჰემი გაუბედაობისგან გაშეშდა და გაკვირვებული უყურებდა გამყიდველს.

– რამე ხომ არ მოხდა, ბიჭუნი? - ჰკითხა გამყიდველმა.

– არა, - უპასუხა ეთჰემმა, აიღო ხურდა და გაიქცა სახლისკენ.

მაგიდასთან ეთჰემი ცოტა ჩაფიქრებული ჩანდა. მისმა მღელვარებამ უფრო იმატა, როცა ის დასაძინებლად სანოლში ჩანვა. ეჩვენებოდა, თითქოს ვიღაც უხილავი ეძახდა მას, პასუხის გასაცემად:

– რატომ მოიქეცი ასე? რატომ წაიღე სხვისი ფული?

მან გადაწყვიტა დედისთვის მოეყოლა ყველაფერი რაც მოხდა, მაგრამ მაშინვე გადაიფიქრა. ის უეჭველად ძალიან გაბრაზდებოდა და შეარცხვენდა მას.

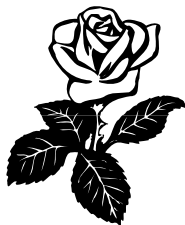
მთელი ღამე, საშინელი სიზმრები ტანჯავდა. დილით გაღვიძებულმა ეთჰემმა აღმოაჩინა, რომ მოუსვენრობის გრძნობა არსად წასულიყო.

მისი მზერა კედლის კალენდარზე შეჩერდა. ჩამოახია კალენდარს

ფურცელი და ჩვენი შუამავლის წმინდა ჰადისი წაიკითხა:

„ცოდვა არის ის, რაც ტანჯავს შენს სულს და ის, რაც არ გინდა რომ სხვებმა გაიგონ“.

ეთჰემმა იგრძნო როგორ აეფაკლა სახე. მოეჩვენა, თითქოს ჩვენმა შუამავალმა ეს ჰადისი სწორედ მისთვის თქვა. ის, პირდაპირ საცხოვრებელ ნაწიდა და ბოდბის მოხდით დაუბრუნა გამყიდველს მისი კუთვნილი თანხა.

შუამავალი

ზამთრის ცივი დღე იყო.

სკოლისკენ მიმავალ ისას, ერთი ღარიბი ბიჭი შემოხვდა. საბრალო პალტოს გარეშე იყო. აშკარა იყო, რომ დახეულ ფეხსაცმელში წყალი შესდიოდა. ისამ იგრძნო როგორ აუთრდთოლდა ყველაფერი. მისი ოჯახი არ იყო მდიდარი, მაგრამ არც გაჭირვებაში ცხოვრობდნენ.

ისა ბიჭს გაჰყვა და დაინახა, რომ ბიჭუნა იმ სკოლაში შევიდა, სადაც თვითონ სწავლობდა. ისას არ ახსოვდა, მანამდე თუ ჰყავდა ეს ბიჭუნა ნანახი. ის დაფიქრდა, როგორ დახმარებოდა ბიჭს, მაგრამ ვერაფერს იხსენებდა. ფიქრობდა ფეხსაცმელი რომ მიეცა, რომელსაც თვითონაც უკვე ორი წელია იცმევს, მაშინ თავად დარჩება ფეხშიშველი.

დიდ შესვენებაზე ისამ იპოვა ეს ბიჭი, ესაუბრა მას და ისინი მაშინვე დამეგობრდნენ. საწყალ ბიჭს რამდენიმე წლის წინ მამა გარდაცვლოდა. ის დედასთან და ორ უმცროს ძმასთან ერთად ცხოვრობდა. აღმოჩნდა, რომ ისინი ახლახან გადმოვიდნენ ამ რაიონში. ისამ მას ჩანთიდან ამოღებული ორცხობილები უწილადა.

სალამოს მან მამამისს უთხრა, რომ მასწავლებელმა დავალებად მისცა მოეფიქრებინა, თუ როგორ შეძლებდა მან ღარიბი ხალხის დახმარებას.

მამამ ისას რამდენიმე რჩევა მისცა, თუ როგორ შეიძლებოდა დახმარებოდა ღარიბებს.

მეორე დღეს, გაკვეთილების შემდეგ, ისა ღარიბთა დახმარების ფონდისაკენ გაეშურა. იქ ერთ კეთილშობილ ადამიანს შეხვდა, მოუყვა მან თავისი მეგობრის შესახებ და სთხოვა მისთვის დახმარება აღმოეჩინათ. ფონდის თანამშრომელს მოეწონა ისას დამოკიდებულება მეგობრის მიმართ და შეაქო იგი.

შემდეგ სთხოვა გაეგო სად ცხოვრობდა მისი მეგობარი და უთხრა:

„შენნაირები უყვარს ალლაჰსაც და შუამავლსაც, მშვიდობა და ალლაჰის ლოცვა იყოს მასზე. იმიტომ, რომ შენ მოიქეცი ისე, როგორც ჩვენი შუამავალის ჰადისშია ნათქვამი“:

„კეთილი საქმისთვის შუამავლობა დაჯილდოვდება ისევე, როგორც კეთილი საქმის კეთება“.

* * *

დახუჭობანა

იჰსანი მეგობრებთან ერთად დახუჭობანას თამაშობდა.

ბავშვები სხვადასხვა მიმართულებით გაიქცნენ, დასამალი ადგილის მოსაძებნად. იჰსანმა თავისი სამალავი, გზის პირას მდგარი, უზარმაზარი წაბლის ხის უკან იპოვა, სადაც მომძებნელისთვის რთული იყო მისი პოვნა.

სწორედ ამ დროს, ჭაღარანვერიანი უცნობი მიუახლოვდა წაბლის ხის უკან დამალულ იჰსანს და უთხრა:

– შვილო, მინდა ერთი მისამართი გკითხო.

იჰსანი ჩქარა შემობრუნდა და ტუჩზე თითის მიდებით უთხრა:

– გაჩუმდით!

მოხუცი კაცი გაოცდა, ვერ გაიგო ჩუმად რატომ უნდა ყოფილიყო და გაოცებულმა უსაყვედურა იჰსანს:

– რატომ უნდა გავჩუმდე, შვილო? შენ კითხვა დავისვი. თუ იცი - მიპასუხე. არ იცი, თავად გაჩუმდი. სიმართლე ყოფილა, ეს ქალაქელი ბავშვები რა უცნაურები არიან.

მომძებნელმა შეამჩნია, რომ მოხუცი კაცი ვილაცას, ხის უკან მდგომს, ესაუბრებოდა, მიხვდა, რომ იქ ერთ-ერთი მისი ამხანაგი იქნებოდა დამალული. მალულად მიუახლოვდა ხეს.

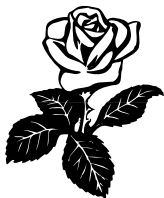

მოხუცმა დაკარგა მოთმინება და უკან გამობრუნებისას უთხრა:

‘რა სამწუხაროა! ამ ბავშვებისთვის არ უსაწავლებიათ ჩვენი შუამავლის სიტყვები’:

„მოგზაურისთვის გზის ჩვენება – კეთილი საქმეა“.

იჰსანს ძალიან შერცხვა ამ სიტყვების შემდეგ. მას თამაში დაავიწყდა. იგი თავის სამალავიდან გამოვიდა და კეთილშობილ მოხუცს მიუახლოვდა. პატიება სთხოვა და სასურველ მისამართამდე მიაცილა.

ცბიერი

აიჰანი კარგი ბიჭი იყო, მაგრამ ამხანაგებს არ მოსწონდათ და ყველას ეკამათებოდა.

შემოდგომის ერთ დღეს, ტბის სანაპიროზე შეკრებილმა ბავშვებმა დაიწყეს საუბარი ზღვებსა და ტბებზე. ამბობდნენ რომ ზღვა გაცილებით ღრმაა და წყალი ზღვაში გაცილებით ცივია, ვიდრე ტბებში.

აიჰანმა, როგორც ყოველთვის, საპირისპიროს მტკიცება დაიწყო.

ბიჭებმა იცოდნენ მისი ხასიათი და მასთან კამათი არ დაიწყეს. ისინი გვერდზე გავიდნენ და წყლის ზედაპირზე ბრტყელი კენჭების სროლა დაიწყეს. კენჭები მიფრინავდნენ, წყლის ლურჯ ზედაპირზე დახტოდნენ, თითქოს გნოლები ყოფილიყვნენ.

ამჯერად უფრო მეტი ნახტომი ფარუქს გამოუვიდა. მის მიერ გადაგდებული კენჭები მიფრინავდნენ, მსუბუქად დასრიალებდნენ წყლის ზედაპირზე და შორს იკარგებოდნენ.

– მოდი ერთი ვნახოთ როგორი ქვები გაქვს, - შურით უთხრა აიჰანმა.

ფარუქმა გახსნა მუშტები და ხელის გულზე დალაგებული, მის მიერ შეგროვებული კენჭები აჩვენა. სინამდვილეში, ისინი სხვა კენჭებისგან არაფრით განსხ-

ვავდებოდნენ, მაგრამ ჯიბგირ აიჰანს უნდოდა მოეძებნა რალაც საბაზი და განაგრძო:

– რა თქმა უნდა, შენ ქალაღდივით თხელი კენჭები გაქვს. ასეთი კენჭების წარმატებით გასროლა ხომ ყველას შეუძლია.

ფარუქი მაშინვე მიუხვდა ჩანაფიქრს და უთხრა:

– გამომართვი ეს კენჭები და შენი კენჭები მომეცი.

თუმცა შედეგი იგივე იყო.

კოჭლობით მოსიარულე ჰაიდარი, რომელიც ავტოკატასტროფაში დასახიჩრდა, მიუახლოვდა აიჰანს და უთხრა:

– დღეს ფორმაში არ ხარ, მეგობარო!

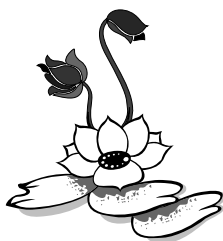
წარუმატებლობით იმედგაცრუებულმა აიჰანმა უხეშად წამოაძახა:

– შენ ამის რა გაგეგება, კოჭლო!

ბავშვები აღშფოთდნენ აიჰანის ამ უხეში გამოხტომით. ყველამ დაიწყო მისი შერცხვენა, ამხანაგების ამ უსამართლო და უპატივცემულო დამოკიდებულების გამო.

როგორ არ შეესაბამება აიჰანის ქცევა იმას, რაც ნათქვამია ჩვენი შუამავალის წმინდა ჰადისში, არა?

„ნუ შეხვალ კამათში ერთმორწმუნესთან! ნუ დასცინებ მას!“

ალუბალი

ალი და აიშა აძვრნენ ალუბლის ხეზე, რათა მნიფე ალუბლით ჩაეტკბარუნებინათ პირი. ალი ცდილობდა, ტოტების ბოლოს ჩამოკიდებულ ალუბლებს მისწვდომოდა, ისინი მას უფრო მნიფედ ეჩვენებოდა.

„ტოტები წვრილია, შეიძლება ვერ გაუძღონ შენს სიმძიმეს, აქაც კარგი ალუბლებია“, – აფრთხილებდა მას აიშა.

თუმცა, ალის დაბინდული მზერა, მხოლოდ ტოტების ბოლოს ჩამოკიდებულ ალუბლებს ხედავდა. ის არ უსმენდა აიშას და თხელი ტოტებისკენ მიიწევდა. თვალის დახამხამებაში იგი მინაზე აღმოჩნდა, ალუბლის უმშვენიერეს ტოტთან ერთად. მან ხის დიდი ტოტი ჩამოტეხა და ფეხიც მოიტეხა. ახლა მას უწევს სახლში, თაბაშირში გახვეული ფეხით, რამდენიმე კვირის გატარება და ალუბლის ხის შორიდან ცქერა.

შეიძლება ალის საქციელს გაუმადლობა ეწოდოს?

შუამავალის ეს ჰადისი, სალამი და მშვიდობა იყოს მასზე, გვაფიქრებს,

„ადამიანს ოქროთი სავსე ორი ნაკადული რომ ჰქონდეს, მესამე მოუწდება. არაფერი დააკმაყოფილებს მის თვალს, ფერფლის გარდა“.

ვაჟი

ძველად მძარცველები, ხალხს გზებზე ძარცვავდნენ, იჭერდნენ და ყიდდნენ მონათა ბაზრებზე.

ერთხელაც ყაჩაღების ხელში აღმოჩნდა მოხუცი და ღარიბი კაცი.

– თუ არ გინდა მონების ბაზარზე გაგყიდოთ, იშოვე ასი ოქროს მონეტა და გაგიშვებთ, – უთხრა მას ყაჩაღების მეთაურმა.

საბრალო კაცმა ასეთი წერილი მისწერა თავის ახლობლებს:

– მე ვიცი, რომ თქვენ არ გაქვთ იმდენი ფული, ჩემი დახსნა რომ მოახერხოთ, მაგრამ გწერთ იმისთვის, რომ იცოდეთ რა შემემთხვა.

ღარიბ კაცს ჰყავდა მამაცი ვაჟიშვილი. როგორც კი მამისგან წერილი მიიღო, მაშინვე მის გადასარჩენად გაემგზავრა.

– ბატონებო! – ევედრებოდა ის ყაჩაღებს. – მე არ გთხოვთ მამაჩემის გამოსასყიდის გარეშე გათავისუფლებას. რადგანაც ვიცი რომ თქვენ ამას არ გააკეთებთ. მამაჩემი მოხუცი და უძლურია. მისი გაყიდვაც რომ მოახერხოთ, საეჭვოა ვინმემ მასში ბევრი ფული გადაიხადოს. მის ნაცვლად მე გამყიდეთ. ასე უფრო მეტ სარგებელს მიიღებთ.

ყაჩაღებს მოეწონათ ეს შეთავაზება.

– ჩვენს მეთაურს უნდა ვკითხოთ რჩევა, – თქვეს მათ.

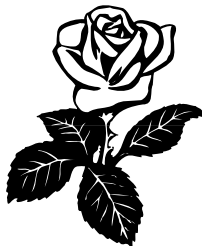
ულვაშებიანმა მეთაურმა მოისმინა ყაჩაღების მიერ მოყოლილი ამბავი მამაც, კეთილშობილ ახალგაზრდა კაცზე, ყურებს არ დაუჯერა და უბრძანა ყაჩაღებს, ორივე მასთან მოეყვანათ. გაოცებულმა შეხედა მოხუცის ვაჟიშვილს და თქვა:

– რა საოცარია! თურმე როგორი მამაცი ბავშვები არიან ამ ქვეყანაზე. ასეთი ადამიანისთვის სიცოცხლის გაღებაც არ დაგენანება. ნუთუ ადამიანობა მოკვდა ჩვენში, ჩემო ბიჭო? გჩუქნი მამაშენს. შეგიძლიათ წახვიდეთ.

გახარებულები, ღარიბი მამა და თავგანწირული ვაჟი დაბრუნდნენ სახლში.

ეს ამბავი გვახსენებს ჩვენი შუამავალის წმინდა ჰადისს:

„ყოველი ბავშვი მამის წინაშე სამუდამო ვალშია. თუ ის მამას მონობაში აღმოაჩენს და გამოსყვიდვით გაათავისუფლებს მას, ამგვარად გადაიხდის თავის ვალს მამის წინაშე“.

თიკანი

ნეჯიპს ძალიან მოსწონდა თიკნები. ის მთელი ზაფხულის განმავლობაში ზრუნავდა და უვლიდა თიკანს, რომელიც მას მამამ აჩუქა. მართლაც, ძალიან სასიამოვნო იყო, როდესაც ეს მხიარული თიკანი მისდევდა ბავშვს და ირქინებოდა თავისი პატარა რქებით.

მამამ არაერთხელ გააფრთხილა ნეჯიპი:

– ყურადღებით იყავი, კარი ღია არ დატოვო! თიკანს შეუძლია სახლში შევიდეს და ნივთები გააფუჭოსო.

ერთ დღეს ნეჯიპმა სახლში ბურთის ასაღებად შეირბინა. მას ახსოვდა მამის სიტყვები, მაგრამ კარი არ მიუხურავს, რადგან მაშინვე აპირებდა უკან გამობრუნებას. სახლში შესულმა ვერ შეამჩნია, რომ თიკანიც შევიდა სახლში.

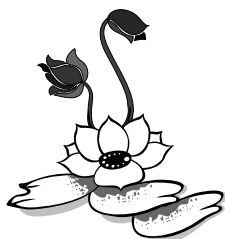
თიკანი, ფლოქვების თქარუნით და თავისი ცისფერი თვალებით ნეჯიპის ძებნისას, მიუახლოვდა მისაღებოთახში ჩამოკიდებულ დიდ სარკეს. სარკეში თავისი გამოსახულება რომ დაინახა, ეგონა სხვა თიკანიც არისოთახშიო და თავისი გამოსახულებისკენ წაიწია. სარკეში გამოსახული უცნობი თიკნის თავხედური საქციელით, რომელიც რქების დამიზნებით, უშიშრად მოემართებოდა მისკენ, გაბრაზებული თიკანი ისევ სარკისკენ გაქანდა. თიკანი, რომელსაც სურდა სარკიდან მომზირალი

მეტოქისთვის დაესწრო შეტევა, გადახტა და მთელი ძალით დააცხრა მას...

გაისმა ნამსხვრევებად ქცეული სარკის ხმა.

ნეჯიპს რომ სცოდნოდა ჩვენი შუამავალის მიერ თავისი ახალგაზრდა თანმხლებებისთვის აბდულლაჰ იბნ ომარისთვის და აბდულლაჰ იბნ ამრისთვის სხვადასხვა დროს ნათქვამი სიტყვები:

„დაუფერე მამაშენს!“, ის უფრო ყურადღებით მიუდგებოდა მამის ნათქვამს.

უნარიანი ბიჭი

სამი ქალი კალათებით ხელში ბრუნდებოდა ბაზრიდან. შესასვენებლად გზის პირას მდგარ სკამზე დასხდნენ და დაიწყეს ბავშვებზე საუბარი.

ერთმა ქალმა თქვა, რომ მისი შვილი ფიზიკურად ძალიან განვითარებულია, ხელებზე დიდხანს შეუძლია სიარული.

მეორე თავს იწონებდა, რომ მისი შვილი ბუღბუღივით მღერის და ყველა აღფრთოვანებულია მისი ხმით.

მესამე უსმენდა და როცა ჰკითხეს რატომ არაფერს არ ამბობდა, უპასუხა:

– ჩემს შვილს არ აქვს ისეთი უნარი, რომელზეც ღირს საუბარი.

ქალების საუბარი ერთმა მოხუცმა გამვლელმა გაიგონა და გაჰყვა მათ.

თავიანთი ქუჩის მოსახვევთან, ქალებმა კალათები ძირს დადეს, დაღლილ ხელებს და მტკივან წელს ისრესდნენ. მათი დანახვისას, შვილები დედებისკენ გაიქცნენ.

ერთ-ერთმა მათგანმა დაიწყო სალტოების კეთება და ხელებზე სიარული. მეორე ქვაზე ჩამოჯდა და სიმღერა წამოიწყო, რომელიც დედას მოსწონდა. ქალები მოწონებით უკრავდნენ ტაშს.

მესამე ბიჭი კი მიუახლოვდა დედას და უთხრა:

– დედიკო, ნება მომეცი დაგეხმარო, – აიღო მისი კალათი.

ქალებმა ჰკითხეს გამვლელ მოხუცს თუ რას ფიქრობდა იგი მათი შვილების ქცევებზე.

– მე აქ მხოლოდ ერთი ბიჭის ქცევა მომეწონა. აი ის, ვინც დედის დახმარებას ჩქარობდა. ის მოიქცა ისე, როგორც ნათქვამია ჩვენი შუამავალის წმინდა ჰადისში:

„ჩემი რჩევა ყველასთვის – დაეხმარეთ დედათქვენს“.

პლასტმასის თეფში

დურგალი დაბერდა. თვალებში აღარ ჰქონდა უწინდებური ნაპერწკალი, ხოლო თითებში - ძალა. ხელები ისე უკანკალებდა, რომ არ შეეძლო კოვზის დაჭერა და საჭმელს სუფრაზე ღვრიდა.

მისი ვაჟიშვილი და რძალი ბრაზდებოდნენ, ფიქრობდნენ, რომ ასე თავისი ფეთხუმობის გამო იქცეოდა. განსაკუთრებით აღიზიანებდათ, როცა საკვები ნიკაპზე ჩამოედვრებოდა ხოლმე. ბოლოს მოხუცს ცალკე ადგილი მიუჩინეს, სადაც მას ჭამა შეეძლო. თვითონ სუფრასთან ისხდნენ, ხოლო მოხუცს იატაკზე დაუფინეს სუფრა.

დურგლის პატარა შვილიშვილი, ჰასანი, ძალიან ღელავდა ბაბუაზე, ეხმარებოდა მას, ხელს უჭერდა, რომ ბაბუას საკვები არ დაღვროდა.

ერთ დღესაც, როცა მოხუცი ცრემლიანი თვალებით უყურებდა სუფრაზე მსხდომებს, ხელიდან დაუვარდა თეფში და გაუტყდა. ამ ფაქტმა ოჯახის წევრები კიდეც უფრო გააბრაზა. ისინი ეცნენ საბრალო მოხუცს შეურაცხმყოფელი, უხეში რეპლიკებით და მას შემდეგ საჭმელს პლასტმასის თეფშით აწვდიდნენ.

ერთხელ მოხუცი დურგლის ვაჟმა უთხრა თავის ცოლს, რომ პლასტმასის თეფშზე არ დაელაგებინა მათთვის ხილი:

– გადაგდე ეს თეფშები!

ჰასანმა ორი თეფში გადადო.

– დედა, ეს ორი თეფში არ გადაყარო: სამომავლოდ გამოგვადგება, – თქვა მან.

მამა დაინტერესდა:

– რას აპირებ, რა უნდა გააკეთო ამ თეფშებით?

ჰასანმა უპასუხა:

– როცა თქვენ ორნი მოხუცდებით, მე ამ თეფშებით მოგანოდებთ საჭმელს.

დედ-მამას ძალიან შერცხვათ, მოხუცის მიმართ თავიანთი დამოკიდებულების გამო. მათ კვლავ მიიწვიეს მოხუცი სუფრასთან.

მოხუცი დურგლის შვილსა და რძალს რომ სცოდნოდათ – კეთილი დამოკიდებულება დედისა და მამის მი-

მართ არის საუკეთესო რამ, რასაც ადამიანი სამოთხის კარიბჭემდე მიჰყავს, ისინი, რა თქმა უნდა, ასე არ მოიქცეოდნენ.

რა კარგად უთქვამს ჩვენს შუამავალს:

„აღლაჰის წყალობის ღირსნი გახდებიან ისინი, ვინც ახარებს დედას და მამას. აღლაჰის რისხვა გარდამოევლინება მასზე, ვინც მშობლებს აბრაზებს“.

კალამი

ჯელალი, მოხუცი დურგლის შვილი იყო.

ის იჯდა გზის პირას და ტიროდა კალმის დაკარგვის გამო.

ამ დროს გვერდით ჩაიარა კარგად ჩაცმულმა კაცმა და როცა გაიგო მისი ტირილის მიზეზი, ჯიბიდან კალამი ამოიღო და ჰკითხა ბიჭს:

– ეს კალამი ხო არ დაგიკარგავს?

ჯელალმა სლუკუნის შეკავება სცადა და უპასუხა:

– არა, ჩემი კალამი ასეთი ლამაზი არ იყო.

მამაკაცს მოეწონა ბიჭის გულმართლობა.

– მაშინ მე შენი ალალმართლობისთვის გჩუქნი ამ კალამს. გთხოვ, მიიღო ეს პატარა საჩუქარი, – უთხრა კაცმა და კალამი გაუწოდა.

ჩვენმა შუამავალმა თქვა გულმართალი ადამიანების ჯილდოს შესახებ:

„სიმართლეს სიკეთისკენ მივყავართ, ხოლო სიკეთეს ადამიანი სამოთხეში შეჰყავს“.

* * *

მატყუარა

ერთ დღეს, სასამართლოში, ქალსა და მამაკაცს შორის დავა განიხილებოდა. როგორც კი პატივცემულმა მოსამართლემ დაიკავა თავისი ადგილი, საქმის განხილვა დაიწყო. პირველი სიტყვა ქალს მისცა.

ქალმა მის გვერდით მჯდომ, უსუსურ კაცზე მიუთითა და დაიწყო ქვითინი და გოდება:

– ეს ადამიანი თავს დამესხა და შეურაცხყოფა მომაცენა, რისთვისაც მსურს ვუჩივლო მას.

კაცმა თავის მართლება დაიწყო:

– ის სიმართლეს არ ამბობს, პატივცემულო! როდესაც ბაზარში გაყიდული ცხვრების ფულს ვითვლიდი, ეს ქალი მოვიდა ჩემთან და მოითხოვა, რომ ფული მიმეცა მისთვის. იგი დამემუქრა, რომ წინააღმდეგ შემთხვევაში უსიამოვნება მელიდა. როცა დაინახა, რომ მე არ ვპასუხობდი მის მუქარას, კივილი და ტირილი დაიწყო.

პატივცემული მოსამართლე მათი საუბრისა და ახსნა-განმარტებებიდან გამომდინარე მიხვდა თუ რომელი ამბობდა სიმართლეს, და რომელი - სიცრუეს. თუმცა არ შეიმჩნია და მამაკაცს შეუტია:

– ასე როგორ შეიძლება! შენ თავს დაესხი ამ საბრალო ქალბატონს და კიდევ ბედავ თავის გამართლებას, გვატყუებ, რომ თავს არ დასხმიხარ! აბა, სწრაფად მიეცი ქალბატონს ეგ ფული თავდასხმის სანაცვლოდ!

პატივსაცემი მოსამართლის ამ უცნაურმა საქციელმა ყველა საგონებელში ჩააგდო.

ქალმა, სიხარულით გამოსტაცა ფული ხელიდან და წავიდა, გზადაგზა მოსამართლეს ლოცავდა. ამ დროს პატივცემულმა მოსამართლემ უბრძანა კაცს, რომ მისუ-
ლიყო ქალთან და ფული წაერთმია. სრულიად დაბნეულ-

მა კაცმა, გამოირბინა გარეთ იმ იმედით, რომ თავის ფულს დაიბრუნებდა.

გარკვეული დროის შემდეგ, ორივე კვლავ სასამართლოში მიიყვანეს. მამაკაცი იდგა და ნაცემ გვერდებზე ისევამდა ხელებს, ხან მარჯვენას, ხან მარცხენას. სახე ისე ჰქონდა დაკანრული, სისხლი სდიოდა. ისევ პირველი სიტყვა ქალბატონს მიეცა. ის ძალიან გაბრაზებული იყო.

– თქვენო ღირსებაე! ეს ბოროტმოქმედი ისევ დამესხა თავს და ცდილობდა თქვენი მოცემული ფული წაერთმია ჩემთვის, – თქვა მან.

– გასაგებია. შეძლო მან ფულის წართმევა?

ქალმა ჩაიჩინა და თქვა:

– ვგავარ ახლა მე ისეთს, ვისაც ასეთი უსუსური ფულს წაართმევს?

ამ დროს პატივცემულმა მოსამართლემ წამოიძახა:

– ოჰ, უსირცხვილო ქალო! თვალთმაქცობით შენ გვიმტკიცებდი, რომ ეს მამაკაცი თავს დაგესხა. თუ მართლა ასე იყო, შენ, შენი ღირსების დაცვის მცდელობით, კიდევ უფრო მეტი წინააღმდეგობა უნდა გაგენია მაშინ, ვიდრე ახლა, როცა უსამართლოდ მიღებული ფულის დაბრუნებას ცდილობდი. აბა, სწრაფად დაუბრუნე ფული ამ ადამიანს!

მატყუარის დასჯამდე, პატივცემულმა მოსამართლემ გაახსენა მას ჩვენი შუამავალის წმინდა ჰადისი:

„ტყუილი უზნეობაა, ხოლო უზნეო საქციელს ადამიანი ჯოჯოხეთში მიჰყავს“.

* * *

ნაბლი

ძია ჰუსნიმ გაიშვირა თითი ბრალდებულისკენ და თქვა:

– ბატონო მოსამართლე! გასულ წელს, საზღვარგარეთ წასვლისას, მე ამ კაცს შესანახად დავუტოვე ბეჭედი ბრილიანტის თვლით. ახლა ვთხოვ, რომ დამიბრუნოს ჩემი ბეჭედი, მაგრამ ის არ მიბრუნებს.

მოსამართლემ ჰკითხა, ბრალდებულის სკამზე მჯდომ კაცს:

– რატომ არ უბრუნებ ამ ადამიანს თავის ბეჭედს?

ბრალდებულმა კაცმა უპასუხა:

– ეს ადამიანი ტყუის. მას ჩემთვის არანაირი ბეჭედი არ მოუცია.

მოსამართლემ ჰკითხა ძია ჰუსნის:

– გყავს მოწმე, რომელსაც შეუძლია დაადასტუროს, რომ შენ ბეჭედი მიეცი ამ ადამიანს?

– არა, - უპასუხა ჰუსნიმ. - როცა ნაბლის ხის ჩრდილში მდგომმა მივეცი მას ბეჭედი, ჩვენს გვერდით არავინ იყო.

მაშინ მოსამართლემ უთხრა ძია ჰუსნის:

– სწრაფად წადი იმ ხესთან და მომიტანე იმ წაბლის ხის ტოტი.

ხოლო ბრალდებულს უბრძანა მჯდარიყო და დალოდებოდა:

ცოტა ხნის შემდეგ, მოსამართლემ ჰკითხა ბრალდებულს:

– სად გაქრა ეს ჰუსნი? გაიხედე აბა ფანჯარაში, მო-

დის თუ არა.

ბრალდებულმა კაცმა, ადგილიდან დაუძვრელად უთხრა მოსამართლეს:

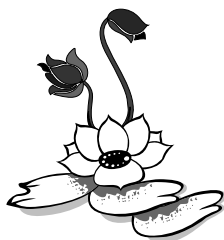
– სამი საათი მაინც დასჭირდება დასაბრუნებლად, ბატონო მოსამართლე. ის წაბლის ხე აქედან შორსაა.

ამ დროს მოსამართლემ ბრალდებულს გამოუცხადა:

– აი, გაეცი შენი თავი შენ თვითონვე. თუკი არ მიგი-
ლია მისგან ბეჭედი, საიდან იცი, რომ ის ნაბლის ხე აქი-
დან შორს არის? შენ ჩვენი შუამავალის სიტყვები არ გა-
გიგია?

*„სიცრუეს ადამიანი ბოროტებისკენ მიჰყავს, ხოლო
ბოროტებას - ჯოჯოხეთისკენ“.*

მოსამართლემ მას მკაცრი განაჩენი გამოუტანა.

ექო

პატარა რამზის, მინდორში მომუშავე მამისთვის, საჭმელი მიჰქონდა. უცებ, შორს, კლდოვანი გორაკის ძირს, მუქი სილუეტი შენიშნა. განცალკევებულად მდგომი ქვა, თანატოლი ეგონა და ხმამაღლა დაუყვირა: ‘ჰეი!’.

კლდოვანი გორაკიდან საპასუხოდ გაიგონა: „ჰეი“.

რადგან რამზიმ არ იცოდა, რომ გორაკიდან მოღწეული ხმა, მხოლოდ და მხოლოდ მისი ექო, მისი საკუთარი ხმის ანარეკლი იყო, ეს ხმა ქვის უკან დამალული ბიჭის დაცინვად მიიღო.

– შენამდე თუ მოვალნიე, ნახავ რა ცუდ დღეში ჩაგაგდე! - დაიყვირა მან.

იმავე წუთს, იგივე ტონით მიიღო პასუხი:

– ცუდ დღეში ჩაგაგდე!

გაბრაზებულმა რამზიმ მთელი ძალით დაიყვირა:

– გამოდი აქ, მშიშარავ!

საპასუხოდ იგივე სიტყვები რომ მოისმინა, გორაკისკენ გაიქცა. დაღლილმა მიაღწია გორაკის ძირს მაგრამ იქ ვერავინ იპოვა, რამზიმ იფიქრა, რომ თავდაჯერებული ბიჭი სადმე იმალებოდა. ის ქვებზე მიცოცავდა ჩხუ-

ბითა და მუქარით. არ იცოდა რას უზამდა, ხელში რომ ჩავარდნოდა ის ბიჭი, თუმცა მშიშარა ბიჭი, მასთან შესახვედრად, არ გამოვიდა. რამზის საკმაოდ შეეცვალა მიმართულება, როცა გაახსენდა, რომ მამას ალბათ ძალიან მოშივდებოდა, მიატოვა ბიჭის ძებნა და თავისი გზა განაგრძო.

როდესაც მინდორს მიაღწია, მამას უამბო მომხდარი.

მამამ მას ანდაზით უპასუხა:

„ის, ვინც ამბობს იმას, რაც სურს, მოისმენს იმას, რაც არ სურს“.

რამზის რომ სცოდნოდა ჩვენი შუამავალის შემდეგი წმინდა ჰადისი, ის ასე არ მოიქცეოდა:

„ის, ვისაც ალლაჰის და განკითხვის დღის სწამს, დაე, მეტყველებდეს მხოლოდ კეთილად, ან საერთოდ გაჩუმდეს!“.

პური

ზამთრის ცივი დღე იყო.

ჰასანმა იყიდა ახალგამომცხვარი პური და საცხობიდან სახლში ბრუნდებოდა.

გზად მას უსახლკარო ძაღლი შემოხვდა, რომელიც იმდენად გამხდარი იყო, რომ ნეკნებს დაუთვლიდი. საბრალობელი წკმუტუნით, დრუნჩებით კალათისკენ წაინია, რომელშიც ჰასანს ახალგამომცხვარი პური ჰქონდა ჩანყობილი.

ჰასანს შეეცოდა საბრალო ცხოველი.

– პური რომ მოგცე, დედაჩემი გამიბრაზდება, - უთხრა მან ძაღლს, მაგრამ მშვიერი ცხოველი ვერ მიატოვა, მან კალათი თოვლზე დადო, ამოიღო პური, პატარა ნაჭრებად დაუტეხა და აჭმევდა.

ამ დროს ერთმა კაცმა, რომელიც ასევე საცხობიდან ბრუნდებოდა, შემთხვევით გაიგონა ჰასანის საუბარი, მას მოენონა ჰასანის საქციელი და დედისგან საყვედური რომ არ მიეღო შეუმჩნევლად კალათში თავისი პური ჩაუდო.

სახლში დაბრუნებულმა ჰასანმა, გაოცებული აღმოაჩინა, რადგან კალათში პურის რაოდენობა არ შემცირებულიყო.

ჰასანს რომ სცოდნოდა ჩვენი შუამავალის ეს ჰადისი, მშვიდობა და ალაჰის ლოცვა იყოს მასზე, მაშინ შეძლებდა ამ შემთხვევისთვის ახსნა ეპოვნა:

„მონყალების გაღება არ ამცირებს კეთილდღეობას“.

ნუნურაქი

იხსანს ძუნნი ბიძია ჰყავდა.

ის გასაძლომად, „არც თვითონ ჭამდა და არც სხვას აჭმევდა“.

ამიტომ, ის არავის უყვარდა. ეს ნუნურაქი კაცი გამუდმებით ამტკიცებდა, რომ ადამიანს სიმდიდრე სულ ხელთ უნდა ჰქონდესო, ამიტომ მთელი თავისი ქონებით იყიდა ოქრო და თავისი ბალის ერთ-ერთ კუთხეში დამარხა.

ის, ყოველდღე თხრიდა მიწას, ითვლიდა ოქროს და ისევ მიწაში მარხავდა.

ერთ დღესაც ამოთხარა მიწა და ნახა, რომ ოქრო იმ ადგილას აღარ იყო, სადაც ჰქონდა დამარხული. აშკარა იყო, რომ ვიღაცამ ოქრო მოიპარა. მწუხარებისგან გადარეული, თმას იგლეჯდა და სახეს იხოკავდა.

როგორც კი ამის შესახებ გაიგო იხსანმა, ბიძიას უთხრა:

– ტყუილად ნუ ტირი, ბიძია. ეგ ოქრო მაინც მიწაში გედო და არ სარგებლობდი. საჭირო რომ ყოფილიყო, შენ მისგან სარგებლის მიღებას შეეცდებოდით და სულაც არ ჩამარხავდით მიწაში.

აი, რა თქვა ჩვენმა შუამავალმა ასეთი ადამიანების შესახებ:

„ძუნნი განშორებულია ალლაჰს, განშორებულია სამოთხეს, განშორებულია ადამიანებს“.

ფეხსაცმელი

მკაცრი ზამთარი იყო. სადიკი იყინებოდა სიცივისგან, რადგან მის დახეულ ფეხსაცმელში წყალი შედიოდა. მან, თავის ოჯახში სიღარიბის მწარე გემო, პირველად იგრძნო. „ყველაფერი, რაც გჭირდება, ესაა კარგი ტანსაცმელი, სქელი პალტო და გამძლე ფეხსაცმელი“, – ფიქრობდა ის თავისთვის.

ერთხელ, ჩანთა ხელში, ის სკოლიდან ბრუნდებოდა. მეჩეთთან ჩავლისას მან გაიგონა შუადღის ლოცვისკენ მოწოდება. სადიკს ძალიან მოსწონდა საზოგადოებასთან ერთად მეჩეთში ნამაზის შესრულება. ის, მყისვე გაემართა მეჩეთის ეზოში არსებული წყაროსკენ განბანვისთვის. ჩანთა სკამზე დადო და დაიწყო ტანსაცმლის სახელოების აკაპინება.

წყაროსთან განბანვის პროცედურას ასრულებდა მრევლი. ბევრი მათგანი მისთვის კარგად ნაცნობი იყო.

ის წყალთან ჩამოჯდა და დაიწყო ფეხსაცმლის გახდა. წინდები ისევ ტალახით ჰქონდა დასვრილი. ამ ფაქტით გაბრაზებულმა მოისროლა დახეული ფეხსაცმელი. ამ დროს მისი მზერა ერთ-ერთ მამაკაცზე შეჩერდა, რომელიც განბანვის შემდეგ სკამიდან დგებოდა. საბრალოს მეორე ფეხი არ ჰქონდა.

სადიკს უცებ ძალიან შერცხვა იმის გამო, რომ მისი გულის ტკენის მიზეზი კარგი ფეხსაცმლის უქონლობა იყო. შეიძლება ამ უფეხო ადამიანს ბევრი ფული ჰქონდა

და მრავალი წყვილი ფეხსაცმლის ყიდვა შეეძლო, თუმცა ფულით ყველაფრის ყიდვა შეუძლებელია.

ნამაზის შემდეგ, სადიკმა ცისკენ აღმართა ხელები და ალლაჰის სადიდებელი ლოცვა თქვა, რომელმაც მას ჯანმრთელი ფეხები არგუნა.

რა მშვენივრად თქვა ჩვენმა შუამავალმა:

„იყავი მოკრძალებული შენს მისწრაფებებში! მაშინ საუკეთესო იქნები მადიდებელთა შორის“.

* * *

ავტომობილი

ჰიქმეთი კარგი მოსწავლე იყო. ის, სახლთან ახლოს მდებარე, საშუალო სკოლაში სწავლობდა. მას ყოველ დღე, სკოლაში ავტობუსით უწევდა სიარული. ჰიქმეთს ბევრი თავშესაქცევი ჰქონდა, მათ შორის ერთ-ერთი იყო ავტომობილებით გართობა. მას შეეძლო მყისიერად დაესახელებინა მეგობრებისთვის ნებისმიერი ავტომობილის მარკა და მოდელი, რომელიც სკოლაში მიმავალთ ან სკოლიდან სახლში მომავალთ გზად შემოხვდებოდათ ხოლმე. ერთი რამ ადარდიანებდა მას - ოჯახში ავტომობილი არ ჰყავდათ. თუმცა, ჰიქმეთი გონიერი ბიჭი იყო, ამიტომ თავისი სურვილის შესახებ არასდროს არ ეუბნებოდა თავის დედ-მამას. მამამისი დაბალი რანგის მუშაკი იყო და ოთხსულიან ოჯახს, თვიდან თვემდე თავი ძლივს გაჰქონდა. სრულიად დიდი უაზრობა იქნებოდა მამისთვის ავტომობილის ყიდვა რომ ეთხოვა. გარდა ამისა, სისასტიკე იქნებოდა ასეთი თხოვნით მიემართა ადამიანისთვის, რომელიც მთელი ძალებით ცდილობდა ოჯახის ძირითადი საჭიროებებით დაკმაყოფილებას.

ის ხედავდა, მაგრამ ვერ ხვდებოდა, მის უბანში მცხოვრები, მისი თანაკლასელი აჰმადი, სკოლაში ფეხით რატომ დადიოდა.

ერთ წვიმიან დღეს, ჰიქმეთი თავის ამხანაგებთან ერთად ავტობუსის გაჩერებაზე იდგა და ავტობუსს ელოდე-

ბოდა. დაინახა, რომ აჰმადი ნვიმაში სახლში ფეხით მიიჩქაროდა და უთხრა:

– დასველდები! სადაცაა ავტობუსი უნდა მოვიდეს.

– მაღლობა, ერთ ადგილას უნდა გავიარო, – უპასუხა მან და გზა განაგრძო.

ასეთი შემთხვევა განმეორდა ზედიზედ რამდენჯერმე და ჰიქმეთი ძალიან დაინტერესდა, რატომ არ ჯდებოდა ის ავტობუსში. მან ამის შესახებ დედას ჰკითხა.

დედა ძალიან კარგად იცნობდა აჰმადის ოჯახს. მათი მამა რამდენიმე წლის წინ გარდაიცვალა და ობლად დარჩა ექვსი შვილი. საბრალო დედა ძლივს არჩენდა შვილებს, შემოსავალს, სახლების დალაგება-დასუფთავებისგან იღებდა. აშკარა იყო, რომ აჰმადი ავტობუსში უსახსრობის გამო არ ჯდებოდა.

ამ გარემოებამ ძალიან ააღელვა ჰიქმეთი. მას საკუთარი თავის შერცხვა. რცხვენოდა, რომ სახლში უმანქნოა ანუხებდა. ის დაფიქრდა ათასობით სხვა ადამიანზე, რომლებთან ერთადაც ცხოვრობდა ერთ ქალაქში და რომლებსაც საკუთარი სახლიც კი არ ჰქონდათ, მძიმე შრომის ფასად შოულობდნენ ლუკმა პურის ფულს. მან ალლაჰი ადიდა იმ დალოცვისთვის, რომელიც მას მინიჭებული ჰქონდა.

ჰიქმეთს რომ სცოდნოდა ჩვენი შუამავალის შემდეგი წმინდა ჰადისი, იგი ალბათ არ იქნებოდა ისე დაღონებული მანქანის უქონლობის გამო:

„უყურეთ მათ, ვინც თქვენზე დაბლაა და არა მათ, ვინც თქვენზე მაღლაა“.

დუმანი

ოდესლაც ცხოვრობდა ერთი მდიდარი კაცი, სახელად ჰათემი. მისი გულუხვობა არ ჩამოუვარდებოდა მის სიმდიდრეს. საძოვრებზე მისი ნახირი ბალახობდა. ჰათემს დიდ სიამოვნებას ჰგვრიდა ის, როცა სხვებს თავის სიკეთეს უზიარებდა. მას ჰყავდა ერთი ცხენი, სახელად დუმანი. ეს იყო ცხენი, რომელსაც ბადალი არ ჰყავდა, ის ქარივით სწრაფი იყო და ვისაც არ უნდა ენახა, ყველა ამბობდა, რომ არწივის ფრენას ჰგავს მისი სირბილი. ჰათემს უყვარდა და თვალის ჩინივით უფრთხილდებოდა. ის, ამ ქვეყნად არაფერში არ გაცვლიდა მას.

ჰათემის გულუხვობასა და მისი ცხენის სილამაზეზე ხმა სწრაფად გავრცელდა და ხელმწიფის ყურამდეც მიაღწია. ხელმწიფემ დაუძახა თავის მთავარ ვეზირს და უთხრა:

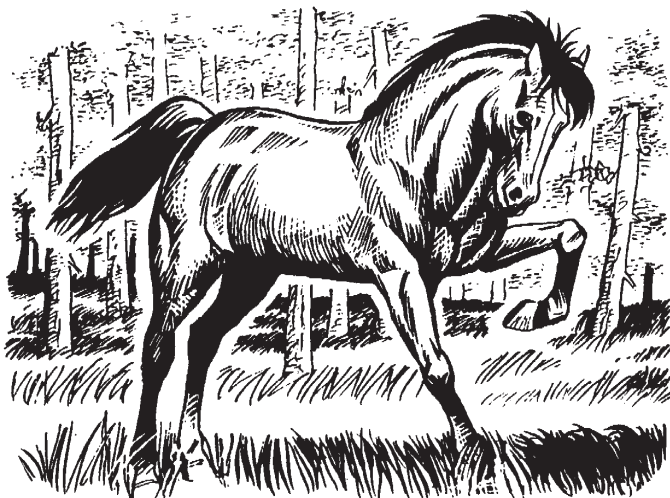
– მინდა გამოვცადო ჰათემის გულუხვობა. სთხოვე მას ჩემთვის ცხენი. ვნახოთ, მოგვცემს თუ არა.

მეორე დღეს ხელმწიფის ხალხი შეუდგა გზას. ღამით, თავსხმა წვიმაში, მიაღწიეს იმ სოფელს, სადაც ჰათემი ცხოვრობდა და მის სახლში დაბინავდნენ.

ჰათემი მათ გულითადად დახვდა, ბრძანა სუფრის გაშლა, მათ გემრიელი ქაბაბით გაუმასპინძლდნენ. ვახშმის შემდეგ სტუმრები დაანვინეს რბილ, სუფთა სანოლებში, მათ ტკბილად ეძინათ.

მეორე დილით, როდესაც ხელმწიფის ხალხმა უთხრა ჰათემს რა მიზნით სტუმრობდნენ მას, სასონარკვეთილ-მა ჰათემმა თავში მუშტების ცემა დაიწყო და თქვა:

– ოჰ! ნეტა იმთავითვე გეთქვათ ხელმწიფის ბრძანების შესახებ. მინდოდა, რომ თქვენ დანაყრებულიყავით და ამხელა გზიდან მოსულთ კარგად დაგესვენათ, მაგრამ გუშინ გაავდრდა და დუმანის გარდა სხვა ცხოველი ვერ

ვიპოვე, რათა თქვენ გემრიელად გაგმასპინძლებოდით.

ჰათემის გულუხვობა გვაგონებს ჩვენი შუამავალის გულუხვობას, რომელმაც მთელი ფარა შესწირა მას, ვინც მას ორი თხა სთხოვა.

ჩვენმა შუამავალმა მუჰამმედმა გულუხვობის ღირსება შემდეგნაირად განმარტა:

„გულუხვი ახლოსაა ალლაჰთან, ახლოსაა ხალხთან, ახლოსაა სამოთხესთან და შორსაა ჯოჯოხეთისგან“.

* * *

აგური

ოდესლაც ცხოვრობდა ღარიბი კაცი, სახელად ხას-მურადი. ის ღვთისმოშიში და პატიოსანი ადამიანი იყო. ერთ დღეს, საკუთარი სახლის კედლის შეკეთებისას, მან კედელში აღმოაჩინა, აგურის ფორმის ოქროს ზოდი. მის სიხარულს საზღვარი არ ჰქონდა.

„როგორც იქნა თავი დავაღწიე სიღარიბეს. ავიშენებ კარგ სასახლეს. დავაგებ თეთრი მარმარილოს იატაკებს, ოთახებს გავანყობ დიდებული ავეჯით. ბაღში ყვავილნარს გავაკეთებ, დავრგავ სხვადასხვა ხეხილის ხეებს, ამ ხეებზე იჭიკჭიკებენ მსოფლიოში ყველაზე ღამაზი ფრინველები“, – ფიქრობდა იგი.

სწორედ ამ ოცნებებით ჩაეძინა მას.

მეორე დღეს მას დაესიზმრა როგორ დაიქირავა მუშეები, მზარეულები, მსახურები.

მომდევნო დღეს ის კვლავ განაგრძობდა თავისი გრანდიოზული გეგმების დანახვას. თავის ოცნებებში მას ავიწყდებოდა საჭმელი, ნამაზი და ყოვლადძლიერის, სადიდებელი ლოცვაც კი, რომლისგანაც მინიჭებული ჰქონდა მას კეთილდღეობა.

ერთხელ, ქალაქის შემოგარენში სეირნობისას, თავის ოცნებებში სრულიად ჩაძირულმა ხას-მურადმა დაინახა

ადამიანი, რომელიც სასაფლაოს პირას აგურებს ამზადებდა.

ადამიანი თხრიდა თიხას, ურევდა მას წყალში და ჩალაში და ამ მასით ავსებდა აგურების ფორმებს.

კაცმა, რომელიც აგურებს ამზადებდა, თქვა, რომ სასაფლაოს თიხისგან უფრო გამძლე აგურები კეთდებოდა, ამის გამგონე ხას-მურადი შეკრთა, თითქოს სილა გააწნეს, თავის დასჯითა და საყვედურებით გაეცალა იქაურობას.

„ოჰ, შენ ბრიყვო! - ეუბნებოდა ის საკუთარ თავს. - დადგება დღე და ვილაც შენი ფერფლისგან აგურებს გააკეთებს. როგორც კი ოქროს ზოდი ჩაგივარდა ხელში, თავი დაკარგე. სულ მიატოვე ნამაზი და ლოცვა. ამასობაში ცხოვრება გადის. ყოველდღიურად, ყოველი ნაბიჯით შენ სიკვდილს უახლოვდები. მოეშვი შენს ოცნებებს! ღირსეულად გამოიყენე ალლაჰის მიერ ბოძებული ეს ხელსაყრელი შესაძლებლობა! დახარჯე ფული მისი და-ნიშნულებისამებრ! ნუ დახარჯავ ფულს უგუნურად!

ამ დროს გაისმა შუადღის ლოცვისაკენ მოწოდება.

ხას-მურადი, ზეშთაგონებით სავსე, რაც დამახასიათებელია ადამიანისთვის, რომელმაც მტკიცედ გადაწყვიტა კეთილი საქმეების კეთება, გაეშურა მეჩეთისკენ.

ხას-მურადს რომ სცოდნოდა შუამავლის ეს ჰადისი, მაშინ ასეთ ეჭვებში არ იქნებოდა:

„ოქრო რომ მქონდეს უხუდის მთის სიმძიმეც კი, არ ვისურვებდი ის ყველაფერი, რაც ჩემს ვალს აღემატება, ჩემთან სამ დღეზე მეტხანს გაჩერებულიყო“.

* * *

სტუმარი

ბაღში თამაშის დროს, ჰამდიმ დაინახა გზაზე მომავალი თეთრწვერიანი მოხუცი. ლამაზი სასახლის კარიბჭესთან მისვლისთანავე ის დასასვენებლად შეჩერდა.

– ბიჭუნა! – დაუძახა მან ჰამდის. – შემოიძლია თუ არა ერთი ლამით ამ სასტუმროში დაბინავება?

– ეს სასტუმრო არ არის, ძია, - უთხრა ჰამდიმ და სიცილი აუტყდა.

– მაშ რა არის, თუ არა სასტუმრო?

– ეს ჩვენი სახლია.

– ჰოო! კარგი, ვინ ააშენა ეს სასახლე?

– ბაბუაჩემმა.

– ვის დაუტოვა ბაბუაშენმა?

– მამაჩემს.

– და მის შემდეგ ვის დარჩება?

– ალბათ მე.

მოხუცმა ღიმილით შეხედა ჰამდის და უთხრა:

– ვინაიდან, ამ სასახლის ყველა წინა მფლობელი ყოველთვის ვინმეს უტოვებდა ამ სასახლეს, ეს ნიშნავს, რომ ყველა თქვენგანი მასში სტუმრად ითვლებით, შვი-

ლო, – და ამის შემდეგ ის მოხუცისთვის დამახასიათებელი, ფეხათრეული ნაბიჯებით გაეცალა იქაურობას.

როდესაც ახალი სასწავლო წელი დაიწყო, რელიგიური კულტურის გაკვეთილზე, მასწავლებლის დავალებით, ბავშვებმა განიხილეს ყველაზე დასამახსოვრებელი მოვლენები, რაც ზაფხულის არდადეგებზე შეემთხვათ. ჰამდიმ მათ უამბო თეთრწვერა მოხუცთან შეხვედრის ამბავი. ზოგიერთმა მოსწავლემ ვერ გაიგო მოხუცის სიტყვების მნიშვნელობა, სწორედ მაშინ მასწავლებელმა უთხრა მათ ჩვენი შუამავალის, დაე, მშვიდობა და ალლაჰის ლოცვა იყოს მასზე, შემდეგი ჰადისი:

„ჩემი დამოკიდებულება ამ სამყაროს მიმართ ასეთია: მე ამ სამყაროში მხოლოდ მე ზავრი ვარ, რომელიც თავის გზას აგრძელებს ხის ჩრდილში დასვენების შემდეგ“.

ტყისმჭრელი

შუამავალ მუსას დროს ცხოვრობდა ერთი ღარიბი ტყისმჭრელი. მისი ერთადერთი შემოსავალი ის მონეტები იყო, რომლებსაც იღებდა, მთებში შეგროვებული და ქალაქში ზურგით ჩატანილი შეშის გაყიდვით. ტყისმჭრელი ასრულებდა თავის მძიმე სამუშაოს, დაღლილობას არ უჩიოდა, მაგრამ მას შურდა მის მეზობლის, რადგან შეშა

ვირზე დატვირთული გადაჰქონდა და რომელისთვისაც საარსებო წყაროს, ასევე შეშის გაყიდვით მოპოვებული მონეტები წარმოადგენდა.

ერთხელ ღარიბი ტყისმჭრელი მივიდა მუსა შუამავალთან და დაიჩივლა თავისი მძიმე ხვედრის გამო:

„დავუძღურდი და ზურგი ჭრილობებით მაქვს დაფარული იმის გამო, რომ ზურგით დამაქვს შეშა. ჩემს ცხოვრებაში მოსვენება არ მღირსებია. გთხოვ, როცა წარსდგები უფლის წინაშე, მოუყევი ჩემი მდგომარეობის შესახებ. მიწყალობოს ვირი, რათა მისი დახმარებით შევძლო შეშის გადატანა.

ყოვლისშემძლე ალლაჰის წინაშე წარდგომისას, შუამავალმა მუსამ გადასცა ტყისმჭრელის თხოვნა.

ყოვლისშემძლე ალლაჰმა თქვა:

– ეგ მსახური შურით არის დაავადებული. სანამ არ მოიშორებს ამ დაავადებას, ვერ მოიპოვებს სიმშვიდეს. უპირველეს ყოვლისა, ის აღარ უნდა იყოს შურიანი სხვების მიმართ. ჩემი შურიანი მსახურის მეზობელს - ტყისმჭრელს ვირი ავად გაუხდა. უთხარი მას, მეზობლის ვირის განკურნებისთვის ლოცვით მომმართოს. ასეთ შემთხვევაში ჩვენ მას ვირით დავაჯილდოვებთ.

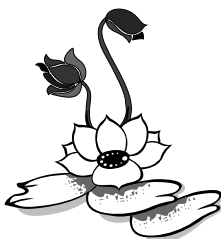
როცა შუამავალმა მუსამ გადასცა ყოვლისშემძლე ალლაჰის სიტყვები ღარიბ ტყისმჭრელს, მასში უფრო მეტად ათამაშდა შური:

– მე არ შემიძლია მეზობლის ვირის განკურნებისთვის ლოცვა. კმაყოფილი ვარ ჩემი ხვედრით და მე ალლაჰს ჩემთვის ვირს არ ვთხოვ. ჩემთვის ისიც საკმარისია რომ მეზობლის ვირი არ გამოჯანმრთელდეს.

ჭეშმარიტად, შური - არის დაავადება. ის, ვინც შურით დაავადდა, ვერ იქნება ბედნიერი. ღარიბი ტყვისმჭრელი დაუძლურდა და მას სიმშვიდე დააკარგვინა, ზურგით შეშის თრევამ კი არა, არამედ დაავადებამ, სახელად - „შური“.

ეს ჭეშმარიტება ძალიან კარგად განმარტა ჩვენმა შუამავალმა:

„ნუ შეგშურდება. შური შთანთქავს კეთილ საქმეებს ისევე, როგორც ცეცხლი შთანთქავს ხეს“.

ქლიბი

ადემმა ერთ დღეს დააპირა საყიდლებზე წასვლა. ადრე ადგა და ბაზარში წავიდა. ის, ყველა თავის შენაძენს, პატარა ჩანთაში ალაგებდა. არ უფიქრია, რომ მეტალის ნაკეთობების მაღაზიაში წაყიდ ქლიბს, შეეძლო იმ პაკეტის გაჭრა, რომელშიც ღვიძლი იყო მოთავსებული.

სახლში მისულმა ამოიღო, ღვიძლის სისხლით დასვრილი ქლიბი და ჭიშკრის წინ დააგდო, რათა მოგვიანებით წყალი გადაეგლო და გაესუფთაებინა ის. დაბრუნებულმა დაინახა როგორ ლოკავდა ქლიბს კატა, რომელიც მიიზიდა ღვიძლის სუნმა.

უცნაური იყო, რომ ქლიბზე სისხლის კვალი არ ქრებოდა. ხოლო კატა უფრო აქტიურად აგრძელებდა ქლიბისგან სისხლის ლოკვას.

ადემი, ბოლოს და ბოლოს მიხვდა რაშიც იყო საქმე, შეეცოდა საწყალი კატა და ყვირილით შეეცადა მის გაგდებას: „ბრის, ბრის!“.

კატა ბრაზით უყურებდა ადემს, დარწმუნებული იმაში, რომ ადემს მისი ნადავლის წართმევა სურდა. საბრალომ არც კი იცოდა, რომ ასე მადიანად ქლიბით დაჭრილ საკუთარი ენიდან მომდინარე სისხლს ლოკავდა.

როცა ადემმა მამამისს უამბო ყველაფერი, მამას გაე-
ლიმა და უთხრა:

– ზოგიერთი ადამიანი შენს კატას ჰგავს, შვილო. ისი-
ნი ვერ ხვდება, რომ მათი ცუდი საქმეებისგან თავადვე
ზიანდებიან. ამ კატის მსგავსად, ისინი ბრაზობენ მათზე,
ვინც ცდილობს ხელი შეუშალოს მათ ქმედებებს.

ადემი შეეპასუხა:

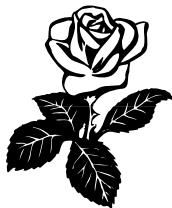
– არ უნდა შევეშალოთ მათ ხელი ცუდი საქმეების ჩა-
დენისას, ისინი თავადვე მიხვდებიან, რომ მათი საქციე-
ლი ცუდია.

ამაზე მამამ უპასუხა:

– ჩვენ, შვილო, არ უნდა დავტოვოთ ისინი მარტო, მათ
მიერ ჩადენილ ცუდ საქმეებთან. ჩვენი ვალდებულებაა
- ვეცადოთ, რომ ადამიანებს უარი ვათქმევინოთ ცუდი
საქმის გაკეთებაზე. ამგვარად, ჩვენ კარგ სამსახურს გა-
ვუწევთ, როგორც ამ ადამიანებს, ასევე საზოგადოებას.

ამის შემდეგ მან წაიკითხა ჩვენი შუამავალის, მშვიდო-
ბა და ალაჰის ლოცვა იყოს მასზე, შემდეგი ჰადისი:

*„ბოროტების მნახველმა, დაე, საკუთარი ხელებით
შეაჩეროს იგი. თუ ასე არ შეუძლია გააჩეროს სიტყვით,
თუ ესეც არ შეუძლია, გულით უარყოს ეს ბოროტება“.*

ძალლი

ძია მემიში მეუღლესთან ერთად მინდორში მუშაობდა. მათ პატარა ვაჟიშვილს, მინდვრის პირას, ხის ქვეშ, ძალლის გვერდით ეძინა, რომლსაც მეტსახელად კარაბაშს ეძახდნენ.

ხესთან დასასვენებლად მისულებმა საშინელი სანახაობა დაინახეს. მათი პატარა ვაჟი, თავის საფენებში გახვეული, პირქვე იწვა უძრავად, ხოლო მის გვერდით, სისხლით მოთხერილი, საცოდავად იდგა კარაბაში.

ძია მემიში განრისხდა. იფიქრა რომ კარაბაშმა ბავშვი დაგლიჯა, მან ძალღს თავში ცელი ჩაარტყა, რომელიც ხელში ეჭირა. საბრალო ძალლი უსიცოცხლოდ დაეცა მიწაზე.

მშობლები კიდევ უფრო დაიბნენ, როცა აღმოაჩინეს, რომ ბავშვი სრულიად ჯანმრთელი იყო და მშვიდად ეძინა. მათ როცა დაინახეს უშველებელი მკვდარი გველი, რომელიც ამ ადგილთან ახლოს ეგდო, ისინი მიხვდნენ, რომ კარაბაში დაჭრილი იყო ამ გველთან ბრძოლის დროს და სიცოცხლის ფასად გადაერჩინა მათი შვილი. ორივე მათგანი ძალიან დადარდიანდნენ.

ძია მემიში, ასეთ სიტუაციაში ისე რომ მოქცეულიყო, როგორც არის გამოთქმული ჩვენი შუამავალის ჰადისში, მის ბედნიერებას ვერაფერი დაჩრდილავდა:

„წინდახედული საქციელი - ალლაჰისგანაა, ნაჩქარევი და წინდაუხედავი ეშმაკისგან მომდინარეობს“.

ყავისფერი ძროხა

აიშამ თავის ბოსტანში ლობიო დათესა. კარგი ამინდები იყო და ლობიოც მალევე წამოიზარდა.

ერთხელ, ახლომახლო გაისმა ძროხის ბლავილის ხმა, როგორც კი ეს აიშამ გაიგონა, სახლიდან გავარდა. მეზობლის ყავისფერი ძროხა ბოსტანში შემოსულიყო, დაე-

ღეჭა ლობიოს ყლორტები და ფეხქვეშ გაეთელა სათესი კვალი.

აიშა, იმის დანახვაზე, თუ როგორ ჩაეყარა მთელი თავისი შრომა წყალში, ადგილზე გაიყინა. ყავისფერი, კისერზე თოქჩამოკიდებული ძროხა ბელლის მახლობლად იდგა. გაბრაზებულმა აიშამ, პირველივე ხელთ ჩავარდნილი ჯოხი აიღო და გაემართა ძროხისკენ.

ამ დროს მოირბინა ძროხის მეპატრონემ და წუხილით მოუყვა:

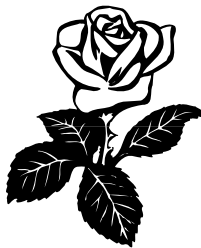
– გუშინ საბრალოს ხბო მოუკვდა. დილიდან უკვე მესამედ განწყვიტა თოქი და თავის ხბოს ეძებს.

ამის გაგონებაზე აიშას ხელიდან ჯოხი დაუვარდა. მათთან მოახლოებულ ყავისფერ ძროხას თავზე მოეფერა, ჩახედა მის დარდიან თვალებში.

– ესე იგი, ისიც ფიქრობს თავის ნაშიერზე, – თქვა მან და საერთოდ დაავიწყდა თავისი ლობიო.

აიშას ეს მშვენიერი საქციელი ძალიან უხდება ჩვენი შუამავალის შემდეგ ჰადისს:

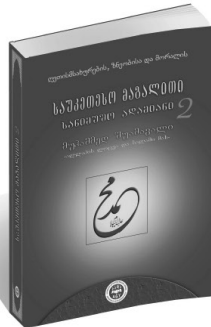
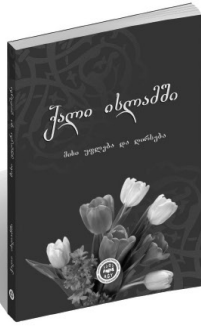
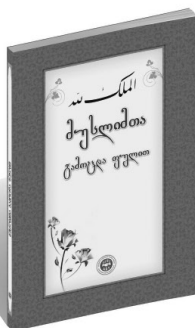
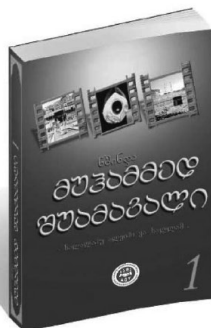
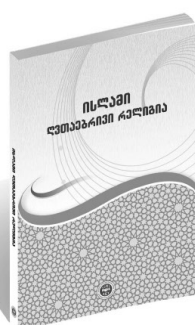
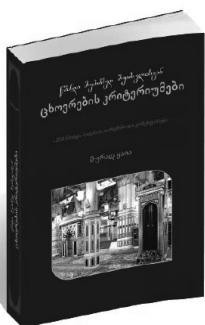
„ალლაჰის გეშინოდეთ, ნუ მიაყენებთ ტანჯვას უტყვ ცხოველებს“.

სარჩევი

ნორჩ მკითხველს	5	ალუბალი	51
ჩიტუნები	7	ვაჟი	53
ეკალი	9	თიკანი	56
პალტო	11	უნარიანი ბიჭი	58
სარკე	13	პლასტმასის თეფში	60
გადდარი	15	კალამი	63
მოჩვენება	17	მატყუარა	64
მეზობელი სამოთხეში	19	წაბლი	67
კბილის ელექსირი	22	ექო	70
საფულე	24	პური	72
საწამლაგი	27	წუწურაქი	74
ქამარი	29	ფეხსაცმელი	75
სიბრაზე	31	ავტომობილი	77
შეჯიბრება	33	დუმანი	79
ოქრო	35	აგური	81
ქურდი	37	სტუმარი	84
პურის ნაჭერი	40	ტყისმჭრელი	86
ფული	42	ქლიბი	89
შუამავალი	44	ძაღლი	92
დახუჭობანა	46	ყავისფერი ძროხა	93
ცბიერი	48		

შეისწავლე პეტი, შენი ზოგენის შესახებ!

წიგნებისა და ჟურნალის ელექტრონული ვერსია (PDF) შეგიძლიათ უფასოდ
გადმოწეროთ ბმულიდან: www.islamicpublishing.org

თუ გაქვთ შეკითხვები, მოგვწერეთ Sada Georgia - ს facebook გვერდზე - გიპასუხებთ.

ან გვეწვიოთ შემდეგ მისამართზე:

ქ. ბათუმი, ხახულის I შესახვევი №1 // ტელ: (00995) 593 73 58 93